

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 29 APRIL 2021

[Typ hier]

Datum verslag 7 mei 2021
Locatie Stadhuis, digitaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag 27 mei 2021

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, de heer De Pagter, en de burgemeester mevrouw Dijkstra, en voorts de leden: de heer P. van Corler (GroenLinks, mevrouw E. Bijsterbosch (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw M. van Mil (Student&Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw L. Snippe (Partij voor de Dieren), de heer M. Sungur (DENK), de heer S. Nagtegaal (PVV), en van de griffie de commissiegriffier de heer M. Kiewik en de (commissiesecretaris mevrouw I Arets).

Middagvergadering

De voorzitters, mevrouw Kleinrensink en de voorzitter mevrouw Bijsterbosch en de wethouders mevrouw L. Voortman en mevrouw A. Klein en voorts de leden: mevrouw H. de Boer (GroenLinks), mevrouw F. de Koning (GroenLinks), mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw H. Dekker-Abdulaziz (D66), de heer M. Saiah (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer B. Kos (CDA), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw M. van Mil (Student&Starter), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer M. de Pagter (VVD), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw Meerding (VVD), de heer S. Nagtegaal (PVV), de heer F. Boudens (SP), de heer I. Simsek (DENK) en van de griffie de commissiegriffier mevrouw W. Kok en de commissiesecretaris mevrouw I Arets, mevrouw D. Rijnders (commissiegriffier) en de Rekenkamer, de heer Van Keulen.

Verslag openbare vergadering commissie mens en samenleving d.d. 15 april 2021

30	1. Opening en mededelingen.....	1 -
	1. Heropening en mededelingen.....	2 -
	2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten.....	2 -
	3. Verslagen.....	2 -
	4. Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2010, partiële herziening 2021	2 -
	5. Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek "Zo sterk als de zwakste schakel. Een onderzoek naar de informatieveiligheid in de gemeente Utrecht".....	21 -
	6. Raadsvoorstel zienswijze Meerjarenbegroting BghU	33 -
	7. Aanpak van onderwijsachterstanden die door de coronacrisis zijn vergroot	38 -
40	7.1 Beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr. 23, over onderwijsachterstanden als gevolg van corona - 38 -	
	7.2 Beantwoording schriftelijke vragen 2021, nr. 95 Ongelijk Investeren van de gelden uit het nationaal programma Onderwijs nom maximaal bij te dragen aan kansengelijkheid	38 -

Ochtendvergadering 29 april 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer M. de Pagter, opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Eerst zullen onderwerpen behandeld worden uit de portefeuille van wethouder Voortman en daarna uit de portefeuille van wethouder Klein.

50 Mededelingen
Geen

Middagvergadering 29 april 2021 Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Kleinrensink, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij vervolgt de vergadering met de afhandeling van de agenda.

60 Mededelingen
Geen.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering als volgt vast. De fracties van D66 en de ChristenUnie dienden een aanvullende agendering in bij punt 7. De commissieleden ontvingen daarover een e-mail. De voorzitter verneemt instemming van de commissie met deze agendering bij punt 7. Aldus is de agenda vastgesteld.

3. Verslagen

- 70 – Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 15 april 2021, ter vaststelling.
– Het verslag van de adviescommissie Controle en Financiën van 28 januari 2021, ter kennisname.

De voorzitter neemt er nota van dat de commissie het vast te stellen verslag conform vaststelt.

De commissie neemt het verslag van de adviescommissie Controle en Financiën ter kennisgeving aan.

4. Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening 2010, partiële herziening 2021

Beleidsveld: Openbare orde en veiligheid - burgemeester Dijkema

80 Met het 'Raadsvoorstel wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2021' worden de volgende wijzigingen voorgelegd:

a) Actualisatie van het begrip 'voertuig' en verplaatsing van de begrippen 'bromfiets', 'motorvoertuig' en 'parkeren' van hoofdstuk 5 naar hoofdstuk 1 (artikel 1:1 APV).

b) Wijziging van de termijn voor het doen van een kennisgeving aan de burgemeester in verband met het houden van een manifestatie te wijzigen van 24 naar 48 uur en de maandag toe te voegen aan de uitzondering voor de zaterdag, zon- en feestdagen (artikel 2:6 APV).

c) Het college krijgt de bevoegdheid om een alcoholverbod in een aangewezen gebied te kunnen beperken tot bepaalde tijdstippen (artikel 2:28 APV).

d) Opnemen van een verbod op zichtbare uitingen ('colors') van verboden organisaties (artikel 2:30a APV).

90 e) Verruiming van het artikel met betrekking tot woonoverlast conform het gewijzigde artikel 151d Gemeentewet (artikel 2:38a APV).

f) Opnemen van een verbod op het voeren van dieren (artikel 2:38b APV).

g) In de tekst van het ondermijningsartikel opnemen dat voor bestaande ondernemers geldt dat zij binnen 3 maanden na inwerkingtreding van een door de burgemeester genomen aanwijzingsbesluit een ontvankelijke aanvraag om vergunning moeten hebben ingediend (artikel 2:47, lid 15 APV).

h) Schrappen van het vergunningstelsel ten aanzien van straatprostitutie en dit tegelijkertijd in werking te laten treden met de opheffing van de tippelzone op 1 juli 2021 (artikel 3:17 APV).

100 **De voorzitter** leidt de bespreking van dit agendapunt in. Hij refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda (zie boven). Op 13 april is de beantwoording binnengekomen van schriftelijke vragen. De commissie kan die beantwoording betrekken bij de bespreking van dit voorstel.

De commissie

De heer Nagtegaal (PVV) is doorgaans kritisch op wijzigingen in de APV. De wijzigingen vallen tot zijn geluk mee. Hij vindt het verbod op het voeren van dieren te generiek. Iedereen valt nu onder deze regel. Zijn fractie is van mening dat hier maatwerk nodig is.

110 **Mevrouw Assen** (PvdA) is door schade en schande bekend geraakt met dierenwelzijn van dieren die gevoerd worden. Zij vraagt of de heer Nagtegaal zijn standpunt zal wijzigen wanneer blijkt dat het voeren niet goed is voor het dierenwelzijn.

De heer Nagtegaal (PVV) wil wel iets opnemen in de APV over het voeren van dieren. Hij vervolgt zijn inbreng.

Zijn fractie is er voorstander van om alleen te handhaven in excessieve gevallen. Zijn fractie zal een voorstel doen om hetzelfde beleid te hanteren als de gemeente Den Haag. Daar is handhaving mogelijk in excessieve gevallen. Zijn fractie overweegt een amendement in te dienen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt of de heer Nagtegaal denkt dat zijn voorstel gemakkelijk te handhaven is.

120 **De heer Nagtegaal** (PVV) vindt deze regel die nu voorgesteld wordt te ver gaan. Hij is er voorstander van om de handhaving te zetten op specifieke locaties waar zich problemen voordoen.

De heer Van Corler (GroenLinks) vindt het verbod op het voeren van dieren op zich een goede maatregel vanuit het perspectief van dierenwelzijn. De maatregel maakt wel dat mensen ook geen vetbolletje in hun boom mogen hangen. Hij is benieuwd hoe andere partijen dit zien. Hij legt ook de vraag voor of hier een generiek verbod op zijn plaats is. Hij vraagt hoe de burgemeester aankijkt tegen het voorstel van de PVV om het gebiedsgericht te doen.

130 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) gaat in op de inbreng van de heer Nagtegaal. De heer Nagtegaal spreekt steeds over het omaatje. Zij maakt zich juist geen zorgen over het omaatje met de kleinkinderen. Zij is er wel bezorgd over dat het generieke verbod zonder voldoende handhavingscapaciteit kan leiden tot willekeur. Zij kan voorspellen waarop dan wel gehandhaafd wordt.

Zij kan zich vinden in de woorden van de heer Van Corler. Veel mensen hebben de kennis niet dat brood slecht is voor eenden. Zij steunt het idee van een voorlichtingscampagne. Zij voelt het zelfde ongemak als de heer Van Corler.

140 **De heer Nagtegaal** (PVV) zal het concept amendement op de mail zetten voor de commissie. Dan kunnen de commissieleden daarvan kennisnemen. Dan is daarover in een later stadium te spreken.

De heer Sungur (DENK) wil de vraag die gesteld is doorgeleiden naar het college, en ook de vraag waarom dit artikel zo generiek is. Misschien zou het college zelf een wijziging kunnen indienen, gehoord de fracties?

De heer Nagtegaal (PVV) haalt een rechterlijke uitspraak van de Raad van State op 28 april aan over klokgelui. Hij wil spreken over de versterkte islamitische oproep tot

gebed. Hij refereert aan de eerder gestelde vragen daarover. De rechter zegt dat excessief klokgelui niet binnen de reikwijdte valt van vrijheid van godsdienst. Zijn fractie is het daarmee eens. Hij vraagt de burgemeester wat zij met dit punt gaan doen en wat zij ervan vindt om beperkingen op te leggen. Hij denkt zelf aan de APV. 150 **De heer Sungur** (DENK) is benieuwd waarom de PVV dit voorstel doet. De PVV zei juist niet van het verbod te zijn en juist zo min mogelijk te willen regelen via de APV. **De heer Nagtegaal** (PVV) merkt op als partij opgericht te zijn om de islamitisering van Nederland tegen te gaan. Hij noemt de gebedsoproep, een voorbeeld van islamitisering.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat de islamitische gemeenschap onlosmakelijk verbonden is met de toekomst van Nederland.

De heer Nagtegaal (PVV) vervolgt zijn inbreng. Hij legt de vraag voor aan het college en de burgemeester of het college iets gaat doen met de klachten over geluidsoverlast. Er kan iets gedaan worden aan de frequentie, het geluid, de duur. 160 Zijn fractie overweegt een amendement op het punt van de gebedsoproepen en daarover iets op te nemen in de APV.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) gaat in op punt b. Haar fractie begrijpt de argumenten. De stap naar 48 uur om een demonstratie aan te melden betreurt zij. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen om aan punt 1, verruiming van het artikel over woonoverlast, geur- en rookoverlast toe te voegen.

In de andere wijzigingen kan haar fractie zich prima vinden.

Haar fractie is in het kader van punt f het voederen van dieren, blij dat het college aan de slag is gegaan met het verzoek van haar fractie voor het voederverbod. Het 170 gaat om dieren in de openbare ruimte. Ze noemt ongezond beschimmeld brood. Resten van voedsel zorgen onder meer voor blauwalg. Zij betreft ook dierenweides hierbij. Zij vraagt of de dierenweides ook onder de openbare ruimte vallen. Is het college bereid dit punt te verduidelijken in de APV wanneer ook dierenweides onder het voederverbod vallen. Is het college bereid dierenweides alsnog op te nemen onder het voederverbod.

Zij vraagt of het college kan toezeggen dat de rattenvallen zo spoedig mogelijk uit het park worden verwijderd.

Zij is blij met de vervanging van de verbodsborden.

Plastic zakjes zijn in het water aangetroffen waarin visvoer zat. Ook visvoer is een 180 oorzaak van vergroting van dierenleed. Wat haar betreft maakt het college geen uitzondering voor deze vorm van dierenleed en voor deze vorm van natuurvervuiling. Wat maakt de voeding afkomstig van hengelaars anders dan die van niet-hengelaars. Haar fractie wil een totaalverbod op hengelen. Haar fractie vraagt een in het desbetreffende artikel opgenomen uitzondering, uit het raadsvoorstel te halen. Op dat punt zal zij een amendement indienen.

Zij vindt het mooi dat het college alternatieven voorstelt voor het dumpen van voedsel uit religieuze overwegingen.

Zij vraagt hoe het college het nieuwe voederbeleid gaat communiceren in de stad.

Haar fractie ziet graag vuurwerk opgenomen in de APV. Zij vindt het zorgelijk dat het 190 nog steeds mogelijk is vuurwerkshows te geven tijdens het broedseizoen.

Mevrouw Meerdink (VVD) vraagt of mevrouw Snippe nu voorstelt geen evenementen toe te staan in het broedseizoen. De VVD vindt dat een erg grote beperking. Het broedseizoen valt in de zomerperiode. In die periode willen mensen graag naar

buiten. Zij vraagt hoe de Partij voor de Dieren daartegen aankijkt nu de evenementenbranche hard geraakt is door de coronacrisis.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) merkt op dat hierover vragen zijn gesteld mede door Student & Starter. De Partij voor de Dieren deed de suggestie evenementen te houden in versteende gebieden zoals op pleinen. Daar ondervinden de dieren geen last. Haar fractie wil geen evenementen in gebieden waar dieren rust en veiligheid nodig hebben.

Mevrouw Meerding (VVD) is daarvan geen voorstander.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) hoort tot haar verbazing mevrouw Snippe zeggen dat in de parken dieren nergens last van mogen hebben. Zij vraagt mevrouw Snippe of zij het ermee eens is dat de parken ook voor mensen zijn om te verblijven.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) antwoordt bevestigend. De dieren leven daar. De dieren moeten niet teveel gestoord worden in het broed- en zoogseizoen. Zij noemt evenementen hinderlijk voor de dieren. Dan is het een kwestie van het stellen van prioriteiten.

Mevrouw Meerding (VVD) geeft eerst haar reactie op de door het college voorgestelde wijzigingen. Daarna zal zij zelf een aantal voorstellen doen van onderwerpen die wat haar fractie betreft in de APV geregeld moeten worden.

Haar fractie kan instemmen met de volgende wijzigingen: a, c, d, e, g en h. Zij gaat in op de voorstellen b en e.

Het college stelt voor de kennisgevingstermijn voor demonstraties te verruimen van 24 naar 48 uur. Het college stelt ook voor om de maandag toe te voegen als een uitzonderingsdag. Wanneer groepen op maandag een demonstratie willen houden, moet de kennisgeving op donderdag voor 12:00 uur verstuurd zijn. Haar fractie staat daar terughoudend tegenover. Wat haar fractie betreft is het recht om te demonstreren een groot goed.

Haar fractie deed navraag naar het aantal demonstraties dat in het afgelopen jaar is aangevraagd binnen een termijn van 24 uur, maar minder dan 48 uur van tevoren. Met andere woorden: hoeveel demonstraties zouden er gelet op de nieuwe regels niet goedgekeurd worden, die wel waren toegestaan onder de oude. Dat zijn er dan 42 van de 227. Dat is ongeveer 18%. De VVD vindt dat fors. Gelet op de cijfers en het belang van het demonstratierecht vindt haar fractie het huidige voorstel op dit punt mager gemotiveerd en toegelicht. Zij krijgt daarom graag een toelichting van de burgemeester waarom de verruiming van de termijn echt noodzakelijk is en hoe te waarborgen dat het niet ten koste gaat van het demonstratierecht. De VVD stelt in ieder geval voor de maandag als uitzonderingsdag te heroverwegen.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) kan zich volledig aansluiten bij de inbreng van mevrouw Meerding. Zij merkt op dat in Amsterdam op jaarbasis ongeveer 1000 demonstraties zijn. Het lukt Amsterdam wel om de kennisgevingstermijn aan te houden van 24 uur. Aanvullend vraagt zij aan de burgemeester waarom dit wel mogelijk is in Amsterdam en of dat in Utrecht niet zou kunnen.

De heer Sungur (DENK) sluit zich bij die vraag aan.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) sluit zich ook graag aan bij deze vraag.

De heer Nagtegaal (PVV) stelt een aanvullende vraag. Hij vraagt toelichting van de burgemeester op de uitbreiding van de termijn van 24 uur. Hij doet de suggestie vacatures te openen.

Mevrouw Meerding (VVD) vervolgt haar inbreng in haar termijn.

Zij vervolgt met in te gaan op het voederverbod. Zij deelt het beleid van de PVV grotendeels. Zij vindt het aanpakken van rattenoverlast een heel belangrijk punt. Haar fractie begrijpt dat er iets moet gebeuren met het voederverbod. Tegelijkertijd wil haar fractie voorkomen dat goedwillende burgers met kinderen die de dieren op de dierenweide willen voeren, dat ineens niet meer mogen. De heer Nagtegaal deed net een voorstel. Haar fractie had een ander voorstel in gedachten hoe het óók kan. Haar fractie stelt voor het voorstel van het college om te draaien en te stellen dat het overall verboden is om dieren te voeren, behalve op aangewezen plekken zoals kinderboerderijen. Zij benadrukt dat zij kinderboerderijen noemt als voorbeeld. Er zijn meer locaties mogelijk. Zij vraagt hierop graag de reactie van het college of dit een mogelijkheid zou zijn om een minder generieke maatregel te treffen.

Zij komt dan toe aan de voorstellen van haar fractie die zij graag in de APV terug zou willen zien: (1) het invoeren van een cashlimiet als het gaat om grote geldbedragen die je bij je mag hebben in de openbare ruimte. Dit is in de strijd tegen ondermijning en drugscriminaliteit. Zij noemt cashgeld de motor van ondermijning. Zij stelt voor in de APV op te nemen dat het verboden is om niet-beroepsmatig met meer dan bijvoorbeeld 2000 euro cash over straat te lopen en dat mensen een boete riskeren wanneer ze dat wel doen. Zij vraagt de reactie van de burgemeester daarop. Zij vraagt of een dergelijk voorstel mogelijk is in de APV.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) herkent dit voorstel van de VVD in Rotterdam. Zij is nieuwsgierig naar de ervaringen daarmee in Rotterdam.

Mevrouw Meerdling (VVD) bevestigt de juistheid van de informatie over Rotterdam. Zij heeft nog geen informatie kunnen achterhalen over de stand van zaken daar. Zij weet niet of dit voorstel al formeel gedaan is of niet.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt naar de uitvoering van het limiteren van cashgeld.

Mevrouw Meerdling (VVD) licht toe dat de burgemeester ervoor kan kiezen om op sommige plaatsen preventief fouilleren in te zetten. Zij kan zich voorstellen dat dat gebeurt op locaties waar veel drugs worden gedeald. Dan is te ontdekken of mensen inderdaad met grote bedragen cash geld op zak lopen. Zij beschouwt dat als aanwijzing dat er sprake is van ondermijning en dat daarmee de juiste mensen gepakt worden niet de verkeerde.

De heer Sungur (DENK) begreep dat dit gebiedsgericht zal worden uitgevoerd dat als de limiet wordt overschreden in een gebied waar het mag, een persoon met meer dan het gelimiteerde op zak geen boete krijgt. Hij vraagt of hij dat goed begrijpt.

Mevrouw Meerdling (VVD) antwoordt ontkennend. Het gaat om mensen die niet kunnen aantonen dat ze beroepsmatig met meer dan het gelimiteerde op straat lopen. Dat zijn de mensen die de overheid wil pakken. Het gaat haar alleen om de gebieden waar gecontroleerd wordt. Anders is de maatregel te generiek en zullen ze niet gepakt worden.

De heer Sungur (DENK) kreeg geen antwoord op zijn vraag. Hij herhaalt zijn vraag.

Mevrouw Meerdling (VVD) licht toe dat dit verbod in heel Utrecht geldt. Bij de handhaving moet gekeken worden naar efficiënte inzet.

De heer Nagtegaal (PVV) merkt op dat criminelen een zaak kunnen hebben en kunnen aantonen dat ze beroepsmatig dit geld op zak hebben. Hij voorziet dat criminelen misbruik gaan maken van hun legale werkzaamheden. Hij doet de suggestie het aan de politie over te laten.

De heer Van Corler (GroenLinks) vindt het op zich goed dat de VVD kijkt naar de maatregelen die te nemen zijn tegen ondermijning. Hij ziet dat de VVD daar preven-

290 tief fouilleren aan koppelt als maatregel om dit te handhaven. Deze maatregelen zijn wel heel erg vergaand. Hij vraagt of de manier van handhaving een vereiste is voor de VVD.

Mevrouw Meerdling (VVD) vindt dit geen vereiste. Van belang is dat nagedacht wordt over hoe dit in de praktijk handen en voeten te geven. Wanneer de burgemeester erop in zou kunnen gaan dat het ook op een ander manier kan, houdt zij zich aanbevolen.

300 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) merkt op dat het punt dat de heer Van Corler aansnijdt haar ook dwars zit. In zichzelf is cashgeld bij je hebben geen criminele daad. Zij houdt het ook voor mogelijk dat een brave huisvader een caravan wil kopen op marktplaats en daarvoor meer dan 2000 euro bij zich heeft. Wanneer het mevrouw Meerdling gaat om criminelen kan zij zich voorstellen dat er andere zaken zijn dan cashgeld om ze op te sporen.

Mevrouw Meerdling (VVD) bevestigt dat het niet alleen cashgeld hoeft te zijn. Zij licht haar argumentatie toe en herhaalt haar argumenten.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat mevrouw Meerdling sprak over gebieden waarvan bekend is dat daar criminele activiteiten plaatsvinden en dat daar de handhaving kan beginnen. Hij vraagt aan welke gebieden de VVD denkt.

310 **Mevrouw Meerdling** (VVD) licht toe dat het heel veel gebieden kunnen zijn. Ze noemt enkele mogelijke. Ze denkt dat de burgemeester daarop meer zicht heeft.

De heer Sungur (DENK) vraagt of de VVD dan niet vreest dat het probleem zich gaat verplaatsen met een gebiedsgewijze handhaving. En dat dan gedeald gaat worden in gebieden waar ze dat probleem eerder niet kenden.

Mevrouw Meerdling (VVD) begrijpt wat de heer Sungur bedoelt. Zij denkt juist dat door deze aanpak die drugscriminelen aan te pakken zijn en hen kan raken waar het ze pijn doet. Het lijkt haar ook goed wanneer de criminelen ervaren dat ze niet met rust gelaten worden. Zij vervolgt haar betoog.

320 Zij gaat in op het invoeren van regels voor gebedsoproepen. De VVD ontvangt steeds vaker klachten van bewoners over de versterkte gebedoproepen die nu juist vaker plaatsvinden in coronatijd. Uit navraag blijkt dat alleen al rond mei/juni vorig jaar 300 klachtbrieven zijn verstuurd over de gebedsoproepen. Uit navraag blijkt ook dat het mogelijk is om als gemeenteraad regels te stellen over de duur en het geluidsniveau van gebedsoproepen. Het lijkt haar fractie verstandig hierover na te denken en te bepalen wat de gemeente als grens stelt voor het geluidsniveau en de duur van de oproep. Zij wil graag weten hoe de burgemeester dit ziet. Zij vraagt of de burgemeester de grootte van dit probleem wil onderzoeken. Hoeveel bewoners ervaren overlast? En welke grenzen zijn daaraan te verbinden?

De heer Sungur (DENK) vraagt of deze beperking op het grondrecht alleen geldt voor Islamitische gebedsoproepen of ook voor bijvoorbeeld kerkklokgeluiden.

330 **Mevrouw Meerdling** (VVD) zet uiteen dat wat haar fractie betreft een breder onderzoek gedaan wordt naar de overlast van een gebedshuis. Dat geldt dan zeker niet alleen voor de islamitische gebedsoproep. Wat haar betreft moet gekeken worden naar hoe de burgers goed met elkaar omgaan in een steeds drukker wordende stad. Zij staat open voor andere manieren die beter zijn.

De heer Van Corler (GroenLinks) verneemt desgevraagd dat **mevrouw Meerdling** (VVD) nog geen alternatieve manieren ziet die beter zijn. Zij verneemt die graag van de heer Van Corler als hij die wel ziet.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat cash geld bij je hebben in zichzelf geen criminele daad is. Volgens haar is mevrouw Meerding ook niet op zoek naar de brave huisvader die 2000 euro op zak heeft omdat hij een caravan gaat kopen via markt-
340 plaats. Zij denkt dan als het mevrouw Meerding om criminelen te doen is, er wel iets anders is dan alleen teveel cashgeld bij je hebben.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat het niet alleen om cashgeld gaat. Drugscriminelen lopen vaak met hoge bedragen contant geld op zak. Daarover is nu nog niets opgenomen. Het is niet verboden. Nu kunnen de handhavers niets met mensen die alleen erg veel cashgeld op zak hebben. Zij vervolgt haar betoog.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) is benieuwd naar het aantal klachten over geluidsoverlast als gevolg van gebedsoproepen. Zij vraagt of het gaat om 300 unieke
350 klachten: 300 verschillende mensen. Zij vraagt of dat ooit onderzocht is.

Zij pleit voor het maken van een goede definitie van gebedsoproepen.

Mevrouw Meerding (VVD) is het eens met mevrouw Streefland over de definitie. Zij heeft kennis genomen van de klachtenbrieven. Zij heeft het nu nog niet kunnen beoordelen als het gaat om de vraag van wie ze afkomstig zijn. Haar fractie heeft wel contact met mensen die de fractie los van de brieven benaderd hebben met klachten. In ieder geval is het signaal ontvangen.

De heer Nagtegaal (PVV) geeft een voorbeeld van een tekst in de APV als het gaat om de bevoegdheid van de burgemeester met betrekking tot het geluidsniveau, frequentie en duur van gebedsoproepen.

Hij beaamt dat 273 unieke mensen klachten hebben ingediend.

Mevrouw Assen (PvdA) krijgt de bevestiging van mevrouw Meerding (VVD) dat zij over de uniciteit van de 300 brieven geen uitspraken durft te doen.

De heer Sungur (DENK) merkt op dat het juist is dat klokgelui iets anders is dan gebedsoproepen. Tegelijkertijd heeft het betrekking op hetzelfde grondwetsartikel. Hij vraagt mevrouw Meerding of zij zich ervan bewust is van het gegeven dat het eerder heeft gespeeld. Het viel hem op dat er een veel grotere groep Utrechters is die mensen graag hun vrijheid gunnen op dit gebied. Hij vraagt hoe de VVD die mensen zal meenemen.

Mevrouw Meerding (VVD) zet uiteen dat iedereen in Nederland zoveel vrijheid heeft tot waar de vrijheid van de ander begint. Het veroorzaken van overlast, via gebedsoproep of ander geluid, wordt in heel veel regels van de gemeente al verboden. In dit
370 geval moet ook gekeken worden naar de bevolkingsdichtheid. De vraag is steeds hoe op een goede manier samen te leven. Zij denkt dat in eerste instantie de direct omwonenden gehoord moeten worden. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) is blij met het verbod op het voeren van dieren. Zij vindt het goed dat er eenduidige helderheid is over dat verbod. Zij vindt het goed aandacht te hebben voor het voorstel van de VVD met de omdraaiing.

Zij stipt het alcoholverbod op bepaalde tijdstippen aan. De instelling van een
380 alcoholverbod kan op de steun rekenen van haar fractie. Dat is om stelselmatige overlast te kunnen aanpakken. Geen interventies kunnen plegen vindt haar fractie schadelijker dan wél interventies.

De meerderheid van de raad in Amsterdam dringt aan op een totaalverbod op lachgas. Zij neemt dit standpunt van harte over voor Utrecht. Ook in Utrecht wordt zorgwekkend veel lachgas gebruikt, met gevolgen voor veiligheid en gezondheid. In Den

Haag wordt hard gewerkt aan een landelijk verbod. Implementatie wordt pas medio 2022 verwacht. Zij vraagt hoe de burgemeester aankijkt tegen een dergelijk verbod in de hele stad. Die vraag stelt ze ook aan de andere partijen in de raad.

390 In Arnhem, Rotterdam en Haarlemmermeer zijn al plaatselijke vormen van lachgasverbod dat verder gaat dan in het aanwijzingsbesluit in de gemeente Utrecht.

Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

De heer Van Steeg (CDA) steunt het standpunt van mevrouw Streefland van harte op het lachgasverbod, zeker gezien alle ontwikkelingen op dit gebied.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) merkt op dat haar fractie verontrust is over de aanmeldtermijn van 24 uur naar 48 uur. Uit onderzoek van de ombudsman blijkt dat de aanmeldbereidheid van demonstranten dan afneemt.

Zij doet de suggestie een onderscheid te maken tussen stilstaande en bewegende demonstraties.

400 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) deelt dat het lastig gevonden wordt. Het demonstratierecht staat hoog op de agenda. Zij vraagt naar de oplossing van mevrouw Van Mil.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) heeft niet direct een oplossing. Met het aanmelden van een demonstratie bestaat de mogelijkheid voor de gemeente in samenwerking met de demonstranten om de demonstratie zo veilig mogelijk te houden. Zij denkt dat de 48 uur een ontmoediging kan zijn.

De heer Van Corler (GroenLinks) is ook tegen een verlenging naar 48 uur. Hij kan zich voorstellen dat de gemeente in de communicatie duidelijk aangeeft dat het absolute minimum op 24 uur blijft. Daarmee is het een het ander te doen, denkt hij.

410 Hij vraagt de burgemeester hierop te reageren.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) vindt dat op zich een prima suggestie.

De heer Van Steeg (CDA) deelt de zorgen van de andere leden. Het organiseren van een demonstratie gaat via sociale media veel sneller. Door de verlenging naar 48 uur kan daarvan misbruik gemaakt worden. Hij vraagt de burgemeester hoe zij daar naar kijkt.

De heer Sungur (DENK) sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Van Mil en ook bij het standpunt van de heer Van Corler.

420 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) haalt de vraag aan van mevrouw Van Mil over het ijkjaar – het coronajaar. Zij vraagt hoe mevrouw Van Mil er naar kijkt om dit artikel tijdelijk te maken. De argumentatie hangt sterk op de coronacrisis.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) verneemt desgevraagd, van **mevrouw Bijsterbosch** (D66) dat zij een einddatum voor mogelijk houdt. Dan hoeft de gemeente niet langer dan nodig vast te houden aan de 48 uur.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) weet niet of dat de oplossing is en ook niet hoe de burgemeester dit ziet. Zij vervolgt haar betoog.

Zij vreest dat de voorstellen niet gaan helpen. Het gevoel zal ontstaan dat het recht van mensen om te demonstreren wordt ingeperkt. Zij vraagt naar de evaluatie van de burgemeester van de demonstraties in het afgelopen jaar. Zij vraagt of de burgemeester specifieke voorbeelden kan noemen waarin er te weinig tijd was om de demonstranten te faciliteren.

430 Zij begrijpt dat uitgebreid gediscussieerd is over de vergunning aan sekswerkers. Deze wijzigingen maken op zijn minst dat de positie van sekswerkers niet verbetert. Wat haar fractie betreft moet er een plek zijn voor sekswerkers in Utrecht.

De heer Van Corler (GroenLinks) merkt op dat de meeste zaken al aangestipt zijn. Hij gaat in op twee punten en hij doet een nieuw voorstel.

Met betrekking tot het voorstel voor de kennisgeving van de demonstratie is hij daarvan geen voorstander. Hij stelt voor het beslispunt 1b te schrappen. De meeste organisatoren hanteren al 48 uur. Hij vraagt zich af in hoeverre dit dan een probleem is. De burgemeester heeft in bijzondere omstandigheden de mogelijkheid om de kennisgevingstermijn te verkorten. Wat zijn fractie betreft blijft het aanmeldtermijn 24 uur.

440

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) is gecharmeerd van het voorstel van mevrouw Bijsterbosch en vraagt of de heer Van Corler iets ziet in het maken van een tijdelijke maatregel ook ter ontlasting van het werk van de ambtenaren. Zij vraagt hoe GroenLinks het ziet.

De heer Van Corler (GroenLinks) moet daarover goed nadenken. Hij herhaalt zijn standpunt over de 24 uur. Ook om op de actualiteit te kunnen inspelen als dat nodig is. Dat kan ook in coronatijd. Wat hem betreft wordt vooral ingezet op de communicatie.

De heer Sungur (DENK) vraagt of de heer Van Corler het met hem eens is dat het ontlasten van ambtenaren, niet een heel sterk argument is om een grondrecht in te perken. Daarvoor zouden zijns inziens andere argumenten gelden.

450

Hij stelt voor een periode van twee jaar te nemen om na te gaan of een dergelijk artikel überhaupt nodig is.

De heer Van Corler (GroenLinks) vindt het voor de demonstratie zelf van belang dat het goed voorbereid kan worden. Hij begrijpt het argument van de heer Sungur. Over het verbod op het voeren van dieren is uitgebreid gesproken. Hij steunt de wijziging al vraagt hij zich af of dat met een generieke maatregel moet.

In het kader van de nieuwe onderwerpen in de APV, gaat hij in op het liggen of slapen op een openbare plaats. Hij gaat in op artikel 2.31 van de APV. In dat artikel staat dat als het donker is op een openbare plek mensen nergens mogen liggen of slapen en als het licht is, is er te handhaven in het kader van de openbare orde en veiligheid. Zijn fractie wil mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden, zoals dak- en thuislozen, niet opjagen. Vanuit GroenLinks wordt gezocht naar een formulering van dit artikel om het zo aan te passen dat dak- en thuislozen niet weggejaagd worden als ze op een bankje liggen te slapen. Hij formuleert zijn inzet en vraagt hoe de burgemeester dat ziet. Hij overweegt een wijzigingsvoorstel.

460

Mevrouw Bijsterbosch (D66) realiseert zich veel al gezegd te hebben in interrupties. De APV-wijziging vindt zij een mooi jaarlijks ritueel. In het algemeen wil haar fractie alleen zaken regelen via de APV die echt een probleem zijn. Haar fractie gaat na of er geen lichtere manier is om met een probleem om te gaan. Zij gaat ook na of zij de APV de meest logische plek vindt om dat te regelen.

470

Zij zal ingaan op het voederverbod. Zij herhaalt haar standpunt. Zij ziet met interesse uit naar het voorstel van de heer Nagtegaal.

Zij heeft al een en ander gezegd over het demonstratierecht.

Zij gaat in op "het verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties". Zij kan de argumentatie op zich volgen. Haar fractie vraagt zich wel af of dit in Utrecht een probleem is. Waarom is dat nodig in Utrecht volgens de burgemeester?

Zoals zij heeft begrepen kan er in ieder geval opgetreden worden zodra de organisatie onherroepelijk verboden is. Is in het afgelopen jaar gebleken dat het

480

ontbreken van dit APV-artikel echt een probleem oplevert? Zij krijgt hierop graag de reactie van de burgemeester.

Het verbod op alcohol in aangewezen gebieden beperken tot bepaalde tijden, ligt haar fractie zwaarder op de maag. Zij beschouwt dit als flexibilisering van het verbod waarop haar fractie eerder al tegen was. Haar fractie voorziet dan ook dat de burgemeester de flexibilisering van dit verbod zou willen gebruiken om het vaker toe te kunnen passen. Daar zit D66 niet op te wachten. Haar fractie vreest willekeur in dit verband. Dit soort verboden zal waarschijnlijk specifieke mensen treffen; en dan niet de studenten die 's avonds nog een biertje pakken, maar wel de inwoners van de Herstart die datzelfde doen. Zij wil graag van de burgemeester weten of zij zicht heeft op hen die het meest geraakt worden wanneer die tijden worden gespecificeerd. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

De heer Van Steeg (CDA) attendeert zijn commissie op de ontwikkelingen in Nederland op het gebied van de wetenschap, en in de politiek als het gaat om de regelgeving betreffende het lachgas. Hij vraagt of de burgemeester er meer mee geholpen zou zijn het gebiedsverbod uit te breiden tot geheel Utrecht om op die manier de handhaving te kunnen verbeteren.

Hij vindt de rattenbestrijding belangrijk. In eerste instantie gaat het ook om de bestrijding van ratten. Hij legt de vraag voor of het middel proportioneel is. Hij legt de vraag voor of het generieke verbod op het voederen, het juiste middel is.

Hij stelde vragen over de aanmelding van een demonstratie. Hij legt de vraag voor of het verstandig is over te gaan op 48 uur, terwijl te zien is dat demonstraties op een hele andere manier worden georganiseerd.

Zijn fractie heeft begrip voor het alcoholverbod. Het gaat zijn fractie om de uitvoering. Hij vraagt de reactie van de burgemeester.

Hij vraagt de burgemeester hoe gecommuniceerd zal worden over de uitbreiding van het artikel met betrekking tot de woonoverlast.

Met betrekking tot de capaciteit van de handhaving merkt hij op dat er vrij gemakkelijk van uitgegaan wordt dat de maatregelen die worden ingevoerd geen capaciteit zullen kosten en dat het in die zin geen extra druk legt. Hij vraagt de reactie van burgemeester.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat veel al gezegd is. Zij sluit zich aan bij de vragen die gesteld zijn over de APV.

Haar fractie kan zich vinden in de toelichting bij de verruiming van het artikel over Woonoverlast, artikel 1.1. Haar fractie geeft ook een groot zorgpunt mee. Sommige overlastgevallen duren jaren. Zij attendeert op de recente casus die hierover besproken is. De fractie van de PvdA wil koste wat het kost een ontruiming voorkomen. Het hebben van een woning is een primaire behoefte. Haar fractie wil te allen tijde dat de gemeente de regievoerder is om te komen tot een duurzame oplossing. Die oplossing mag dan niet daar op zich laten wachten. Zij vraagt of het college dat kan toezeggen.

Over het voerverbod is veel gezegd. Zij doet een suggestie namens de PvdA. De heer Nagtegaal haalde al Den Haag aan. De PvdA was ook gecharmeerd van de broodcontainers in Den Haag op plekken waar het voederen veel voorkomt. Zij doet de suggestie het Julianapark te zien als logische plek daarvoor. Haar fractie hoopt op een toezegging.

530 Daarnaast werd door mevrouw Bijsterbosch gezegd dat mensen vaak niet beseffen dat het voeren van dieren slecht is en dat ze het daarom blijven doen. Zij doet de suggestie een stevige wedstrijd uit te schrijven via scholen om door kinderen borden te laten ontwerpen. Dan gaan kinderen hiermee al bewuster om. Het grootste bezwaar van haar fractie betreft beslispunt 1h waarbij het college voorstelt het vergunningstelsel voor straatprostitutie te schrappen omdat de tippelzone wordt opgegeven. Er zou gezocht worden naar een alternatief. Dat zou nu helemaal van de baan zijn. Haar fractie vindt dat zorgelijk. Zij herhaalt het advies aan van De Tussenvoorziening en benadrukt hiermee veel moeite te hebben. Zij vraagt of het college haar zorgen deelt. Kan dit een reden zijn om hiervan af te zien? Sekswerkers kunnen op deze manier in een anonieme situatie belanden. Zij vraagt daarbij wat de
540 situatie van de sekswerkers op dit moment is en hoe veilig zij zijn. Haar fractie overweegt op dit punt een amendement. Tot slot sluit zij zich aan op het punt dat de heer Van Corler maakte over de dak- en thuislozen.

De heer Sungur (DENK) kan in principe meegaan met een groot deel van de voorgestelde wijzigingen. Haar fractie was erg kritisch op het ondermijningsartikel destijds vanwege de risico's op etnisch profileren en gebrek aan rechtsbescherming. De technische wijziging met dit voorstel op dat punt zal voor zijn fractie geen reden zijn om niet met dit voorstel in te stemmen.

550 Hij sluit zich aan bij de al eerder gestelde vragen over het voederverbod. Ook zijn fractie is voorstander van de aanpak van de overlast. Ook zijn fractie is kritisch op het generieke verbod. Hij verneemt graag van de burgemeester hoe dat anders kan. Zijn fractie sluit zich ook aan bij de inbreng van mevrouw Streefland en van de heer Van Steeg over het totaalverbod op lachgas. Zijn fractie steunt GroenLinks in het schrappen van het beslispunt over de termijn voor een kennisgeving van een demonstratie.

In de toelichting op het verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties is het voorbeeld van een motorclub gegeven. In het verleden heeft hij zelf op het centraal station te maken gehad met een illegale demonstratie van sympatisanten van PKK.
560 Tijdens die illegale demonstratie werden vlaggen en spandoeken getoond van een organisatie die zowel door de rechter als door het bestuurlijk besluit van de EU en Nederland is verboden. Hij vraagt of de burgemeester kan bevestigen dat met dit artikel expliciet niet meer is toegestaan om vlaggen en spandoeken van dit soort erkende terroristische organisaties in de openbare ruimte te vertonen. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

De voorzitter schorst de vergadering gedurende 10 minuten en heropent die.

Beantwoording

570 **Burgemeester Dijkstra** wil voorzichtig zijn met nieuw beleid. Het lijkt haar verstandig eerst een inhoudelijke discussie te voeren, voordat het bestuur veel dingen gaat wijzigen. Zij loopt een aantal thema's bij langs en koppelt die aan de specifieke vragen die raadsleden stelden.

Zij gaat in op het voederverbod. Dit is een onderwerp uit de portefeuille van wethouder Diepeveen. Zij moet de heer Nagtegaal een beetje gelijk geven; haar eerste vraag was voor welk probleem dit een oplossing is. Bovendien stelde zij ook

580 de vraag of hiermee niet personen in een hoek gedrukt worden waar het bestuur ze niet wil hebben. Zij heeft zich laten overtuigen van waarom het voorstel het meest verstandig is. Kennelijk was het eerder al zo dat in Utrecht op bepaalde plekken een gebiedsverbod was. Te zien is dat de hotspots zich snel verplaatsen en dat daarmee een tweede onduidelijkheid ontstaat voor burgers: waar iets wel mag en waar iets niet mag. Het is vanuit dierenwelzijn ook niet verstandig. In die combinatie is het verstandig om een verbod in de stad te hebben. Daarmee is de gemeente in haar communicatie helder naar iedereen toe. Het is slecht voor de dieren en het veroorzaakt plaagdierenoverlast, waaronder de ratten. Tegelijkertijd moet het proportioneel blijven. Als het gaat om handhaven richt het college zich op de excessieve gevallen en niet op de individuele opa's en oma's met hun kleinkind en een verloren broodje.

590 Om tegemoet te komen aan de gevoelens van de raad, is er een opmerking bij gemaakt over de wijze van handhaving. De burgemeester vindt het idee van mevrouw Assen heel erg goed om kinderen in te zetten naast de dierenbescherming en een aantal andere voor de start van een hele goede communicatiecampagne. Zij zou de wethouder willen meegeven dit op te pakken.

Mevrouw Snippe vroeg waarom voor hengelaars een uitzondering is gemaakt. De burgemeester licht toe dat hengelaars zonder aas niet kunnen vissen en omdat er een stapeling van regels is waaraan voldaan moet worden: ze moeten een vispas hebben, ze mogen op bepaalde plekken niet vissen, niet met levend aas. Ook hier geldt proportionaliteit. De dierenweides vallen wel onder deze regelgeving.

600 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vreest voor willekeur in de handhaving. Zij vraagt wat excessief voederen is.

Burgemeester Dijkstra vindt dat excessief voederen niets te maken heeft met een plakje brood. Het gaat dan over veroorzaakt overlast. Het gaat dan om hele borden met eten in het water kieperen. Het gaat ook om plaagdieren die er op afkomen. Dat gebeurt wanneer veel voedsel wordt gedumpt en wanneer dieren van het voedsel ziek kunnen worden.

De heer Nagtegaal (PVV) doet de suggestie aan de burgemeester de APV in te zien van de gemeente Den Haag. Hij heeft zijn concept amendement al gereed. Wat de burgemeester omschrijft wil ook hij.

610 **Burgemeester Dijkstra** antwoordt dat zij in haar pragmatisme veel sympathie heeft voor de woorden van de heer Nagtegaal. Zij denkt ook dat het algemene verbod in de praktijk ook op die manier gaat werken. In het verleden was het aanwijzen van gebieden niet zo'n groot succes omdat de hotspots zich snel verplaatsen en omdat het voor mensen onduidelijk is waarom het in het Juliana park niet mag en op andere locaties wel, los nog van argumenten vanuit dierenwelzijn.

De heer Nagtegaal (PVV) vindt het aan de burgemeester om te bewijzen dat het aanwijzen van gebieden wel tot de mogelijkheden behoort.

620 **Burgemeester Dijkstra** merkt op dat wethouder Diepeveen dit eerder heeft beproefd. Het beleid is niet flexibel genoeg gebleken en het was onduidelijk, ook voor burgers. In de argumentatie vond zij dat overtuigend. In de benadering moet het Haags opgelost worden. De burgemeester ziet in dat zij en de PVV dicht bij elkaar komen op dit punt in de praktijk. Zij herhaalt haar argumenten. Het is aan de raad om te beoordelen of de argumenten zwaar genoeg zijn om dit voorstel te steunen.

Mevrouw Meerdling (VVD) kan de uitleg van de burgemeester deels volgen. Haar vraag blijft waarom het voorstel van de VVD de oplossing niet kan zijn. Ook die

oplossing lijkt haar heel duidelijk in de communicatie: voederen mag in principe niet behalve op aangewezen plekken.

Burgemeester Dijkstra licht toe dat daarmee toch een vorm van onduidelijkheid wordt gecreëerd. Zij is er niet zeker van dat dat een echt goede oplossing is. Haar gevoel is dat iedereen hetzelfde wil; de burgemeester verwacht dat in de praktijk het beleid op hetzelfde neer zal komen. Zij herhaalt haar argumenten.

Mevrouw Assen (PvdA) had de broodcontainers nog genoemd als optie.

Burgemeester Dijkstra zal dat doorgeven als suggestie aan wethouder Diepeveen.

De heer Nagtegaal (PVV) benadrukt dat het generieke maakt dat het voor iedereen verboden is. Hij stelt dat hiermee de opa's en oma's worden gecriminaliseerd. Hij vindt het niet wenselijk en vraagt of de burgemeester het daarmee eens is. Hij pleit voor het voorstel van zijn fractie.

Burgemeester Dijkstra is het eens met de heer Nagtegaal wanneer hij zegt dat de lokale overheid mensen niet moet criminaliseren wanneer ze met een broodje een eendje gaan voeren. Zij attendeert op de toelichting als het gaat om de wijze waarop gehandhaafd wordt. Daaraan wordt specifiek aandacht besteedt. Het college doet dat om dit beeld te voorkomen. Zij vraagt de heer Nagtegaal dat beeld niet te blijven herhalen. Op dit punt zijn de burgemeester en de heer Nagtegaal het niet eens.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) gaat in op de wijze van communiceren naar de bewoners over het voederverbod en het vangen van ratten.

Burgemeester Dijkstra verwijst naar de wethouder als het gaat om het vangen van ratten. In het kader van communicatie vindt zij het betrekken van scholieren een goede suggestie van mevrouw Assen. Dat brengt mogelijk nieuwe dynamiek in de communicatie. Dan is de communicatie ook vrolijk en vriendelijk. Dat is haar veel waard. De wethouder vervolgt met het volgende blok.

Zij gaat in op de termijn voor kennisgeving van demonstraties. Die kennisgeving moet wat haar betreft puur pragmatisch zijn. Dat gaat nooit over het recht op demonstratie. Dat laatste is een grondrecht. Dat staat niet ter discussie. Het gebeurt wel vaker dat organisatoren de demonstratie pas melden op het moment dat ze op de locatie zijn. Dan is steeds de afweging hoe het wel kan.

De burgemeester zoekt een compromis op dit punt omdat zij begrijpt dat er veel zorgen zijn over de vraag of het effectief is; mevrouw Van Mil veronderstelde dat mensen hierdoor in mindere mate kennis geven van demonstraties. De burgemeester zet uiteen dat de kennisgeving ervoor bedoeld is om tijd te hebben om de demonstratie goed te kunnen faciliteren. In deze coronatijd is te zien dat niet alleen het aantal demonstraties enorm toeneemt, maar ook de intensiteit en tot spijt van de burgemeester de noodzaak af en toe politie in te zetten. De burgemeester schetst de ontwikkelingen vanuit het perspectief van de gemeentelijke organisatie. Het is dan handig meer tijd te hebben. In de praktijk blijkt dat daarmee zoveel mogelijk demonstraties gefaciliteerd kunnen worden. De bedoeling van het artikel is zoveel mogelijk aan te kunnen. De gedachte van mevrouw Bijsterbosch om het te proberen en om het te evalueren om na te gaan of het werkt ook naar aanleiding van de woorden van mevrouw Van Mil, vindt de burgemeester een goed idee. Dit is voor haar geen principiële kwestie. Zij herhaalt haar argumenten met betrekking tot het grondrecht.

Wanneer het zou helpen om dit tijdelijk te doen en een evaluatie te houden en dit niet vast te leggen voor de eeuwigheid in de APV, vindt zij een elegante kans: het biedt namelijk de kans om na te gaan of dit in de praktijk werkt zoals gehoopt. Als dat niet

zo is, is de kans er om het terug te draaien. De burgemeester vindt dat fair. Zij spreekt de hoop uit dat de raad het voorstel van mevrouw Bijsterbosch wil steunen.

De heer Van Corler (GroenLinks) is nog niet zover dat hij dat voorstel wil steunen. Hij vindt het fijn en waardeert het zeer wat de burgemeester zegt over de houding “hoe het wel kan”.

Hij merkt op dat de meeste organisatoren van demonstraties al meer dan 48 uur van tevoren de demonstratie aankondigen. Hij leest geen verschillen in de stukken over organisatoren die wel en die niet meer dan 48 uur van tevoren de demonstratie melden. Hij is daar benieuwd naar.

Ten tweede gaat hij in op de pragmatische aanvliegroute. Zijn eerste reactie is dan dit in de communicatie te doen voordat maatregelen te nemen zijn als het wijzigen van de APV op dit punt. Hij hoort ook daarop graag een korte reactie van de burgemeester.

Burgemeester Dijkstra merkt op dat het aantal onaangekondigde demonstraties toeneemt ten opzichte eerder. Het helpt dan om duidelijk te zijn over de termijn. Daarmee is het meeste goed aan de voorkant te bespreken.

De burgemeester gaat in op waarvoor de termijn nodig is in de voorbereiding van een demonstratie. Het gaat dan ook om de vraag wie wat doet op welk moment als het gaat om het houden van orde en als het gaat om de eigen organisatie van de demonstratie en de gemeentelijke functionarissen. Op welk moment moet er eventueel worden ingegrepen? Welke contactpersonen zijn er? Het is van belang dat er voldoende tijd is deze praktische zaken uit te wisselen. Op elke demonstratie is de WOM van toepassing. De WOM zegt dat de gemeente in principe altijd faciliteert. Het college verandert hier de wet niet. Het college verandert hier het verkeer tussen de organisatie van een demonstratie en de gemeente met inachtneming van het gegeven dat er tijd nodig is om dit goed te organiseren en het aantal demonstraties. Dit geldt ook voor de politie. Ook daar heeft de samenleving te maken met capaciteitsproblemen. De burgemeester schetst de problematiek waarmee de samenleving geconfronteerd wordt als het gaat om de capaciteit van de politie. De druk op de politie is ongelooflijk groot.

De heer Van Corler (GroenLinks) begrijpt dat het handig is wanneer de gemeente het 48 uur van tevoren weet. Hij kan zich goed voorstellen dat dat gecommuniceerd wordt: hoe eerder de gemeente het weet hoe beter zij het kan faciliteren. Dat is iets anders dan zeggen “je moet de demonstratie 48 uur van te voren melden”. Zo is het in feite geformuleerd in de APV.

Burgemeester Dijkstra merkt op dat dit het geval is omdat de heer Van Corler hiervan een principieel punt maakt. Het voorstel is 48 uur van tevoren melden. Zelfs demonstraties die niet aangemeld worden, worden wel gefaciliteerd. De richtlijn die de gemeente hanteert, is 48 uur van te voren inplaats van 24 uur. In heel veel steden in Nederland is dat al het geval. Den Haag heeft een langere tijd omdat Den Haag met veel meer demonstraties te maken krijgt. De demonstranten doen zichzelf tekort wanneer zij de 48 uur niet in acht nemen, omdat er dan veel minder voorbereidingstijd is. De WOM verandert niet met deze APV.

De heer Van Corler (GroenLinks) vindt dit lastig als het gaat om het karakter van de APV.

Burgemeester Dijkstra zet uiteen dat dit veroorzaakt wordt door lokale regelgeving voor het in kennis stellen van de gemeente. Er is een wet en er is grondrecht. Die zijn altijd leidend in de wijze waarop de overheid beoordeelt. De kern voor de burge-

- 720 meester is dat de organisator zich dient te houden aan de WOM. De WOM is het uitgangspunt en niet de APV.
- Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) vindt de vraag relevant wanneer het eindpunt genaderd is; wanneer is corona over? En wat wordt dan opgepakt: een jaar? Hoe ziet de burgemeester dat voor zich? Om te voorkomen dat het doorzeurt.
- Burgemeester Dijkstra** merkt op dat niemand weet wanneer de pandemie voorbij is. Zij vindt het niet wijs om daarover een uitspraak te doen. Volgend jaar zal weer de traditionele APV discussie zijn. Dan moet zij weer langs de raad met haar voorstel; zo vatte zij het voorstel van mevrouw Bijsterbosch op.
- 730 **De heer Sungur** (DENK) begrijpt het doel en de bedoeling van dit voorstel. Het gaat er om de mensen zo goed mogelijk te faciliteren. Hij begrijpt niet waarom mensen die op dit moment bij een termijn van 24 uur onaangekondigd ergens staan te demonstreren, opeens bij een termijn van 48 uur wel de stap zouden zetten richting de gemeente voor een kennisgeving. Hij vraagt de toelichting van de burgemeester.
- Burgemeester Dijkstra** antwoordt dat dat niet de doelgroep is waarvan zij verwacht dat die het anders gaat doen. Dit is veel meer bedoeld om in algemene zin voor 48 uur voorbereidingstijd om daarmee beter te kunnen organiseren. De mensen die zich er niet aan houden gaan met deze wijziging niet opeens hun been bijtrekken.
- De heer Sungur** (DENK) heeft de burgemeester tegelijkertijd ook horen zeggen dat het juist goed gaat met de grote algemene groep en dat die mensen wel tijdig een
- 740 demonstratie melden. Hij vraagt wat het voorstel nu precies oplost.
- Burgemeester Dijkstra** zet uiteen dat het college aan de voorkant duidelijkheid geeft over de tijd die de gemeente nodig heeft voor een goede voorbereiding. Zij schetst de ontwikkeling als het gaat om het aantal meldingen van demonstraties.
- Mevrouw Bijsterbosch** (D66) verneemt desopgemerkt bevestiging van **de burgemeester** dat toestemming voor een demonstratie niet vereist is. Zij vervolgt haar betoog met in te gaan op een aantal andere issues.
- In het licht van woonoverlast zet de burgemeester uiteen dat het gaat om een rechtstreekse vertaling van een wetgeving die in de Utrechtse APV een plek krijgt. Dat gaat over excessieve woonoverlast. Dat heeft niets te maken met geur of rookoverlast.
- 750 **Mevrouw Assen** zei dat de gemeente toch altijd moet proberen ontruiming te voorkomen. De burgemeester refereert aan de inbreng van wethouder Van Ooijen hierover en benadrukt dat dit altijd de houding is van de gemeente.
- Mevrouw Assen** (PvdA) licht toe dat het haar fractie vooral gaat om de regie; ook met deze wijziging van de APV blijft de regie liggen bij de gemeente.
- Burgemeester Dijkstra** bevestigt dat daarin niets verandert. Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van mevrouw Snippe op het verbod op evenementen in het broedseizoen. Een verbod vindt de burgemeester niet verstandig. Daarmee zou de spreiding van evenementen geweld aan gedaan worden die juist nodig is om ze te kunnen organiseren. Daarmee zou de gemeente in de
- 760 problemen komen. Zij kan dat voorstel niet overnemen.
- Mevrouw Snippe** (Partij voor de Dieren) vraagt of de burgemeester dan wel bereid is daaraan een limiet te koppelen; aan het aantal evenementen, het aantal mensen en het aantal bezoekers.
- Burgemeester Dijkstra** deelt mee dat het college wel rekening houdt met te verwachten overlast. In kwalitatief opzicht doet het college wat mevrouw Snippe vraagt. Op het thema ondermijning spreekt het de burgemeester aan dat dit wordt ingebracht en dat dit serieus genomen wordt als issue waarover in de raad in de komende tijd

770 veelvuldiger gesproken zal moeten worden. Zij weet alleen niet of dit voorstel de oplossing is. De burgemeester vraagt ruimte. Zij kondigt de nota aan op het terrein van ondermijning. Die zal voor de zomer de kant van de raad opkomen. De burgemeester zal zeker naar dit type ideeën kijken. Wanneer het bestuur hiervan werk wil maken zal het bestuur met onorthodoxe maatregelen moeten komen. De burgemeester is daarvan zeker voorstander. Zij benadrukt dat de maatregelen wel effectief moeten zijn. Dit soort zaken zal goed gewogen moeten worden op effectiviteit en op proportionaliteit. De burgemeester stelt voor de discussie hierover te vervolgen op het desbetreffende moment maar niet via deze APV. Dit geldt ook voor het thema van de gebedsoproepen. Wanneer op specifieke plekken klachten zijn over geluidsoverlast, is over het algemeen overleg met een religieus genootschap om de betrokkene te overtuigen dat de geluidsversterking een beetje minder sterk moet. De burgemeester wil hierover geen principiële discussie voeren. Zij benadrukt dat in deze stad plek is voor religieuze uitingen. Overlast is altijd aan te pakken. Die aanpak zal altijd proportioneel zijn. Eerder in de stad is aangetoond dat dit zich kan oplossen op een pragmatische manier.

780 **Mevrouw Meerding** (VVD) vindt het voorstel van de burgemeester goed om later terug te komen op het onderwerp ondermijning. Ze dankt de burgemeester voor dat voorstel.

Als het gaat om de gebedsoproepen was haar specifieke vraag niet om dit op te nemen in de APV. Haar vraag was de impact op de stad te onderzoeken en na te gaan hoeveel mensen daarvan last hebben. Zij hoorde de burgemeester zeggen dat dit zichzelf oplost omdat de gemeente in gesprek gaat met de betrokkenen. Zij voelt als raadslid de behoefte dit meer gestaafd te zien: zijn die mensen daadwerkelijk tevreden en is de overlast afgelopen?

790 **Burgemeester Dijkstra** attendeert op de antwoorden op schriftelijke vragen. In die antwoorden krijgt mevrouw Meerding voor een deel een antwoord op haar vraag. De vraag is of de raad het al belaste ambtenarenapparaat een nieuw onderzoek moet laten doen. Zij is daarvan geen voorstander. Zij adviseert het gesprek aan te gaan over specifieke plekken waar overlast wordt ervaren. Haar ervaring is dat zich dat dan oplost.

800 **De heer Sungur** (DENK) geeft voor de volledigheid van het debat mee dat de PVV al bijna een jaar bezig is met een campagne om de klachten actief op te halen bij mensen en die terug te leiden naar het college. Deze mensen zijn actief door de PVV aangespoord om een klacht in te dienen.

Burgemeester Dijkstra vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van mevrouw Streefland. Mevrouw Streefland ging in op het lachgasverbod. Zij benadrukt zich zorgen te maken over lachgas. Op vijf locaties in de stad is een verbod uitgevaardigd op het in bezit hebben van lachgas. Landelijk wordt gewerkt aan een algemeen verbod. Dat zou wat haar betreft de beste maatregel zijn. Daarmee is onduidelijkheid te voorkomen. Zij zou zeker geen tegenstander zijn om lachgas voor Utrecht te verbieden. Zij stelt voor het debat op een ander moment uitgebreider te voeren.

810 De heer Van Corler stelde een belangrijk punt aan de orde met een nieuw voorstel rondom het liggen of slapen op openbare plaatsen. Ook hier geldt weer de proportionaliteit in de handhaving. Zelfs de hulpverlener vindt het niet verstandig om mensen aan te moedigen buiten te slapen. De regel in de APV maakt nog niet dat de overheid iedereen slapend op een bankje gaat weggagen. Ook in dat opzicht geldt propor-

tionaliteit. Zij is geen voorstander van een wijziging in de APV waarmee slapen in de openbare ruimte wordt aangemoedigd.

820 **De heer Van Corler** (GroenLinks) licht toe dat het zijn bedoeling niet is om mensen aan te moedigen te slapen in openbare ruimte. Hij kan zich voorstellen dat partijen elkaar vinden als het gaat om de praktische uitvoering en om wat het bestuur ermee wil. Hij zal nagaan hoe hiermee verder te gaan.

Burgemeester Dijkstra gaat in op de inbreng van mevrouw Bijsterbosch over alcoholverbod en willekeur. Zij wil willekeur graag voorkomen. Om die reden schreef zij vrij precies in het voorstel op waarover het gaat. Zij benadrukt dat overlast een serieus te nemen onderwerp is. De overheid moet mogelijkheden niet nalaten om overlast te voorkomen. Wat haar betreft moet er wel ruimte zijn die recht doet aan een grootstedelijke omgeving. Ook hier vinden partijen elkaar in de praktijk als het gaat om de vraag waar wel en waar niet in te grijpen, denkt de burgemeester.

830 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) vraagt waar de overlast in zit. In de alcohol? Of in het achterlaten van afval? Of in het maken van lawaai. Zij krijgt daarop graag nog een reactie.

Burgemeester Dijkstra zet uiteen dat de ervaring leert dat mensen met flink wat alcohol op, op al die andere punten doorgaans niet meer zo precies zijn. Die hebben erg veel met elkaar te maken.

840 Ingaand op de inbreng van de heer Van Steeg over de capaciteit van de handhaving, maakt de burgemeester geen bezwaar tegen vergroting van de capaciteit van handhaving. Tegelijkertijd beseft ook de burgemeester dat de gemeente de euro's die er zijn maar één keer kan uitgeven. Het college en de raad zullen die overweging samen moeten maken. In dat opzicht attendeert de burgemeester op de begrotingsbespreking.

De heer Van Steeg (CDA) adviseert de burgemeester in het vervolg scherper te analyseren en te formuleren. Dat maakt een afweging voor de raad gemakkelijker.

Burgemeester Dijkstra is het daarmee eens. Per definitie zijn wijzigingen in de APV niet zonder consequenties voor de handhaving. Soms maken bepaalde wijzigingen de handhaving wel eenduidiger en dat daarmee de handhaving vergemakkelijkt wordt. Niet voor elke wijziging zijn meer fte's nodig.

De burgemeester is het ermee eens dat het zinvol kan zijn om dit soort zaken beter en scherper vanuit de organisatie in beeld te brengen. Zij zou een benadering inclusief kosten consequenties een gezond uitgangspunt vinden.

850 **Richting mevrouw Assen** geeft de burgemeester aan haar principiële punt te begrijpen. Zij respecteert dat. Het college doet nu wat eerder is aangekondigd.

De heer Sungur en anderen gingen in, op zichtbare uitingen van verboden organisaties. Het voorstel van de burgemeester is dit te schrappen. De wetgeving is hierbij de onderlegger. Die hangt op dit moment nog bij de Eerste Kamer. Zo ontbreekt nog de basis voor deze regel. Met het schrappen van dit artikel, voorkomt de burgemeester veel discussie. Dan komt dit onderwerp later weer terug.

Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat dit niet hoeft te betekenen dat dit onderwerp opgenomen moet worden in de APV op deze manier. Daarmee wordt de indruk gewekt als kan Utrecht nooit meer kiezen voor de tippelzone.

860 **Burgemeester Dijkstra** herhaalt dat dit een discussie is die met één van haar wethouders wordt gevoerd. Zij heeft begrepen dat dit op deze manier wel nodig is om tot sluiting te kunnen overgaan. Dat besluit is gevallen. Dit is nodig.

De voorzitter stelt de gemiste vragen aan de orde.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) vraagt of de burgemeester bereid is in de APV op te nemen dat er geen vuurwerkshow wordt georganiseerd in het broedseizoen en geen vuurwerkshows in parken, natuurgebieden en dierenverblijven.

870 **Mevrouw Bijsterbosch** (D66) had nog een vraag open staan over de kennisgevingstermijn bij demonstraties en de gemaakte vergelijking met Amsterdam die wél 24 uur aanhoudt.

De beantwoording

880 **Burgemeester Dijkstra** licht toe dat de bevoegdheid om te handhaven van de provincie is. Die bevoegdheid is landelijk geregeld. Die bevoegdheid kan niet via een APV worden overgeheveld naar de gemeente. Voor evenementen is het de vraag of aanvullende lokale regels gesteld kunnen worden en of die regels voldoende grondslag zouden kunnen bieden om vuurwerk bij een evenement te verbieden als er op grond van het vuurwerkbesluit toestemming is verleend en daar ook geen overtreding van de wet op de natuurbescherming wordt verwacht. Daar wordt steeds op getoetst. Met toestemming heeft de provincie getoetst op natuur en milieu en op veiligheid. Deze discussie zou gevoerd moeten worden in de Staten.

Mevrouw Bijsterbosch nam Amsterdam als voorbeeld. Amsterdam heeft 18.000 ambtenaren. Daarmee geeft zij het verschil in grootte aan tussen de organisaties. Alle andere grote steden hebben termijnen van 48 of meer uur. Amsterdam is een gunstige uitzondering. Zij vermoedt dat Amsterdam meer ruimte heeft om hierop heel flexibel te zijn, op zowel de capaciteit van de politie als die van het gemeentelijk apparaat.

890 **De voorzitter** concludeert dat hiermee het eind van de eerste termijn is bereikt. Hij stelt de tweede termijn aan de orde en de eventuele resterende vragen in de commissie aan de burgemeester. Hij vraagt aandacht te hebben voor de behandeltijd in de raad.

De commissie

900 **Mevrouw Meerdling** (VVD) dankt de burgemeester voor haar beantwoording. Zij denkt dat er een aantal onderwerpen zijn waarop in de raad een meerderheid zal zijn om iets van een verandering aan te brengen in het voorstel. Zij noemt in dat verband het voederverbod en de termijn voor het melden van manifestaties. De VVD zou willen meedoen aan een voorstel voor een andere invulling. Burgemeester en de VVD zijn het niet helemaal eens op het punt van de gebedsoproepen. Haar fractie zal zich toeleggen op het in beeld brengen van de overlast. Voor nu zal zij hiermee niets doen. Zij denkt aan een uur voor de behandeltijd.

De heer Nagtegaal (PVV) overweegt amendementen op het voederverbod en de gebedsoproepen. Hij denkt aan 60 minuten voor de behandeltijd.

910 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat bij een wijzigingsvoorstel de behandeltijd over de 60 minuten heen kan gaan.

Hij kondigt een voorstel aan op het gebied van lachgas. Hij is heel benieuwd hoe de andere raadsleden dit bezien.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) kijkt met interesse uit naar voorstellen op het gebied van het voederverbod om dat mogelijk specifiek te maken.

Haar fractie denkt nog even na over de kennisgevingstermijn en haar fractie overweegt een amendement op het alcoholverbod.

Zij verwacht dat er nog een strekt ter vervanging aankomt. Zij vraagt wanneer zij die strekt ter vervanging kan verwachten.

920

De heer Van Corler (GroenLinks) sluit zich aan bij de vraag over de strekt ter vervanging. Hij is benieuwd te vernemen of de gedachtegang die is gewisseld over de kennisgeving, geleid heeft tot een wijzigingsvoorstel.

Dan nog blijft de mogelijkheid open dat GroenLinks er niet in meegaat en dat zijn fractie een eigen amendement indient. Hij kan zich voorstellen dat het gesprek in de raad een uur en misschien wel langer zal duren.

De heer Nagtegaal (PVV) heeft het concept-amendement toegeestuurd naar zijn collega's in de commissie.

930

Mevrouw Assen (PvdA) kijkt uit naar de strekt ter vervanging en zij ziet ook uit naar het voorstel van de heer Van Corler.

Zij had iets anders begrepen over de tippelzone in de APV. Haar fractie zal dat nog een keer checken. Mogelijk dient haar fractie op dat punt ook een amendement in.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) denkt aan de manifestaties en de tippelzone.

940

Burgemeester Dijkstra bevestigt dat de raad haar voorstel voor een strekt ter vervanging kan verwachten in de loop van volgende week. Die strekt ter vervanging geldt in ieder geval voor punt b. Zij wil zelf ook een voorstel doen rondom de demonstraties en de kennisgeving in de geest van de suggestie van mevrouw Bijsterbosch. Wanneer de commissie het prima vindt wanneer ze dit opneemt in het gewijzigde voorstel, zal ze dat doen. Zij is ook bereid op dat punt het amendement af te wachten. Zij biedt dat aan als schot voor de boeg.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) kijkt uit naar het schot voor de boeg.

Mevrouw Snippe (Partij voor de Dieren) vraagt of in de strekt ter vervanging iets duidelijker op te nemen is dat ook dierenweides onder de openbare ruimte vallen.

Burgemeester Dijkstra zal daar naar kijken.

950

De voorzitter concludeert dat hiermee het einde is bereikt van de behandeling. Hij neemt afscheid van de heer Marcel Kiewik, commissiegriffier. Hij heeft in de afgelopen 16 jaar als commissiegriffier het werk gedaan. Hij dankt hem daarvoor namens de hele raad. Hij heeft begrepen dat Marcel nog even blijft maar niet als commissiegriffier.

Marcel Kiewik dankt de voorzitter voor zijn vriendelijke woorden en hij spreekt zijn appreciatie uit voor de aandacht die de raad hieraan besteedt. Hij zegt "Het waren 16 fantastische jaren". Hij heeft vijf burgemeesters voorbij zien komen. Hij zal nog een jaar bij de griffie blijven.

960 **De voorzitter** schorst de vergadering om 12.43 uur tot 14.00 uur.

Middagvergadering

5. Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek “Zo sterk als de zwakste schakel. Een onderzoek naar de informatieveiligheid in de gemeente Utrecht”.

Beleidsveld: Personeel en Organisatie - wethouder Voortman

970 Uit het rapport van de rekenkamer blijkt dat de beveiliging van informatie van de gemeente Utrecht niet op orde is. Dit betekent dat de gevoelige informatie en persoonsgegevens van de gemeente mogelijk toegankelijk zijn voor onbevoegden. Voor het onderzoek heeft de rekenkamer gebruik gemaakt van een extern bureau om de informatiebeveiliging te testen. Het externe bureau is er niet in geslaagd om via het internet binnen te dringen, maar kon zich wel fysiek toegang verschaffen en zo op de computersystemen van de gemeente geraken. De geconstateerde problemen bevinden zich op het beleid, de techniek, maar ook het gedrag van gemeentelijke medewerkers.

De rekenkamer heeft acht aanbevelingen opgesteld om de informatieveiligheid op orde te brengen en stelt de raad voor om het college te verzoeken om de aanbevelingen op te volgen. In de bestuurlijke die de gruwelen die al wil nu in omzet andere op het rapport heeft het college al aangegeven hier uitvoering aan te willen geven.

Aanvullende agendering J. Zwinkels (CDA):

980 Uit het rapport van de rekenkamer blijkt dat de beveiliging van de informatie van de gemeente totaal niet op orde is. De rekenkamer kwalificeert de interne situatie als “ernstig”. Mogelijk zijn er, in aanvulling op de aanbevelingen van de rekenkamer, nog meer acties te bedenken die de situatie structureel kunnen verbeteren. De agenderende fractie wil de gelegenheid aangrijpen om dit aan te dragen.

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in met te refereren aan de annotatie bij de agenda (zie boven). De bespreking zal plaatsvinden in twee termijnen. De Rekenkamer stelde acht aanbevelingen op om de informatieveiligheid van de gemeentelijke organisatie op orde te stellen. De Rekenkamer stelt de raad voor het college te verzoeken de aanbevelingen op te volgen. In bestuurlijke reactie op het rapport heeft het college al aangegeven daaraan uitvoering te zullen geven.

990 Er is al een technische bijeenkomst geweest waarin de Rekenkamer bevraagd is op de technische totstandkoming van het rapport. In deze commissie zal over dit agendapunt in twee termijnen worden gesproken.

De Rekenkamer

De heer Van Keulen licht het rapport toe. Hij licht toe dat gekeken is naar (1) de organisatie, (2) bij de opzet van het beleid die op zich goed is maar in werking niet goed functioneert inclusief het aspect mens en (3) met de hulp van een extern bureau is de techniek onderzocht.

De commissie

1000 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vindt de uitkomsten schokkend. De basis is haars inziens totaal niet op orde. De situatie wordt als ernstig betiteld in het rapport.

Problemen zijn sinds 2017 nog steeds niet opgelost.

De BghU werkt met de BIO-1. Dat is een richtlijn die zij in het stuk vindt ontbreken. In hoeverre voldoet de gemeente daaraan?

Ze noemt enkele mankementen.

Zij is geschrokken van het aantal fishingmails. Voorlichtingscampagnes zijn gestopt. Zij verwacht dat de risico's al langer bekend zijn. Software is verouderd. De laptops voldoen niet aan de veiligheidseisen. Er worden geen meldingen gemaakt van fishingmails. Dat baart haar zorgen. Zij vindt de cultuur niet op orde in de gemeentelijke organisatie.

1010 Haar fractie verwacht een stevige aanpak van het college om verandering te brengen in de huidige situatie. Wat haar betreft zou de gemeente haar partners up to date software aanschaffen. Zij vraagt het college een centraal programma op te zetten om hulplijnen aan boord te krijgen en alles vanzelfsprekender te maken. Ook doet zij de suggestie te kijken naar nieuwe ontwikkelingen, zoals spoofing. Haar fractie is ook benieuwd naar het vervolgonderzoek over een jaar. Zij vraagt of de gemeente kan toezeggen een actuele benchmark op te nemen.

1020 **Mevrouw Dekker** (D66) sluit zich aan bij de schrik als gevolg van de aanbevelingen en de uitkomsten. Van belang is, zeker in coronatijd, ervoor te zorgen dat de werkomgeving en informatieveiligheid goed op orde zijn. Zij noemt de interne risico's in het rapport van de Rekenkamer.

Zij vindt het goed dat het college alle aanbevelingen gaat overnemen.

Zij gaat in op vier onderwerpen:

(1) De uitvoering van het beleid voor gegevensbescherming. Afgesproken is te gaan werken met privacy by design en openhouden wat kan, en gesloten houden wanneer het moet. Zij vraagt wat daarvan terecht gekomen is. Zij vraagt hoe het mogelijk is dat de uitvoering van het beleid zo mager is. Waarom zijn 24 van de 60 gevonden risico's nog open? Hoe gaat de wethouder dit oplossen en wanneer? Dat laatste vindt zij het meest belangrijk.

1030 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) noemt het interview van de medewerkers waarin als verklaring voor de bestaande situatie gegeven werd dat de medewerkers eerst aan de slag moesten met het privacygedeelte van het beleid op de gegevensbescherming voordat ze de beveiliging konden oppakken. Zij vraagt hoe mevrouw Dekker daarover denkt.

Mevrouw Dekker (D66) vindt dat ook strijdig klinken. Zij vervolgt haar inbreng.

Zij gaat ervan uit dat privacy by design de standaard manier van werken is aan het begin van ieder IT-project. Zij krijgt daarvan graag een bevestiging.

1040 (2) De bewustwording bij de organisatie. Zij vindt het goed dat het college een nieuwe bewustwordingscampagne aan het voorbereiden is. Zij betreurt het dat het vorige zomaar is gestopt. D66 geeft mee dat ook de raad deel uitmaakt van het bewustwordingsprogramma, bij het installeren van nieuwe raadsleden en fractie medewerkers. Haar fractie vond dat en tijdelijke externen, een groot gemis bij het inwerkprogramma. Zij krijgt hierop graag een toezegging.

In het bewustwordingsprogramma wil haar fractie aandacht voor de risico's van phishing mails, waarvan melding gemaakt moet worden. Zij vraagt ook aandacht voor het gebruik van wachtwoorden, en passwordmanagers en hoe om te gaan met geheime stukken. Dat is vooral aan de orde bij raadsleden.

1050 (3) Het valt haar fractie op dat er slechts 2000 uitgedeelde laptops zijn. Een groot deel daarvan is niet up-to-date. D66 zou willen dat iedereen zijn werk goed kan doen. De mensen op het stadskantoor hebben behoefte aan apparatuur dat voldoet aan alle beveiligingsstandaarden. Haar fractie vindt het wonderlijk dat dat niet de gewoonste zaak van de wereld is anno 2021. Zij zou willen zien hoeveel het zou kosten om iedereen die het nodig heeft te voorzien van een goed device voor zijn of haar werk, inclusief de juiste toegankelijkheid. Zij krijgt graag een toezegging van de wethouder met betrekking tot de financiële gevolgen daarvan in een brief naar de raad en/of mee te nemen in een Plan van Aanpak.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt hoe D66 aankijkt tegen de eigen keuze van raadsleden om eigen devices te hebben.

1060 **Mevrouw Dekker** (D66) is voorstander van een device van het werk, een laptop van de gemeentelijke organisatie.

(4) Mevrouw Dekker maakt een punt van het open karakter van het stadhuis, het stadskantoor. Haar fractie begrijpt het advies van de Rekenkamer om de beveiliging met sociale controle op te schroeven. D66 wil zijn werk veilig kunnen doen, maar de openheid ook behouden. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De heer Nagtegaal (PVV) brengt in dat de gemeente een organisatie is met gevoelige stukken. Zijn fractie zou willen dat de eerste etage op het stadhuis open blijft. Het is eenvoudig om met iemand mee te lopen door het poortje heen in het stadskantoor. In dat opzicht moet wat hem betreft het open karakter minder.

1070 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) begrijpt de stevige visie van D66 over veiligheid. Zij staat daar ook achter. Er is ook fysieke onveiligheid geconstateerd. Zij vraagt de reactie van D66 “op het ene zo stevig, en op het andere teveel als los zand”.

Mevrouw Dekker (D66) vindt het wel meevallen met teveel los zand. Zij vindt wel dat de raadzaal op de begane grond opener kan. Het huis van de burgers moet toegankelijk zijn. Een deel van de oplossing zou volgens haar ook kunnen zitten bij de bewustwordingscampagne. Veel te gemakkelijk kunnen mensen naar de tweede etage lopen en in het stadskantoor kunnen mensen veel te gemakkelijk meelopen.

1080 Zij bevestigt dat de sociale controle is op te schroeven. Met een bewustwordingscampagne is haars inziens een heel eind te komen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vindt het lastig dat boven de zesde andere bedrijven gevestigd zijn. Dat maakt het diffuus en complex. Zij vraagt of mevrouw Dekker het met haar eens is dat het stadsbestuur wellicht iets strikter zou moeten zijn omdat de gemeente de ruimte niet alleen gebruikt en een en ander moeilijk te monitoren is.

Mevrouw Dekker (D66) vindt dit een lastig probleem. De andere optie zou zijn het helemaal dicht te gooien. Zij wil als raadslid van de stad ook gemakkelijk kunnen afspreken met bewoners, burgers, met bedrijven op die zesde etage, omdat het in het stadhuis ook niet altijd kan. Het is ook op afspraak open te maken, zo dat een pasje niet per se noodzakelijk is. Misschien is dat een goede tussenoplossing.

1090 Hiermee rondt zij haar inbreng af.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) dankt de Rekenkamer voor dit interessante en belangrijke onderzoek. De informatie bij de gemeente gaat over ons allemaal. Wanneer die informatie in verkeerde handen komt door een inbraak, kan dat hele ernstige gevolgen hebben voor inwoners van Utrecht.

1100 Haar fractie is ook geschrokken van de uitkomsten van het onderzoek. De beveiliging van de gegevens is allesbehalve waterdicht. De gemeente is lang bezig met de plannen om informatie te beveiligen, maar de uitvoering van die plannen lopen achter. Er is een hele structuur opgetuigd: vakgroep, stuurgroep, regiegroep, de taskforce. En functionarissen met ingewikkelde namen moeten in de gaten houden dat het allemaal goed gaat. Toch loopt de gemeentelijke organisatie nog steeds achter de feiten aan. De gemeente zegt dat dit komt door te weinig geld en mensen. GroenLinks denkt dat het vooral komt doordat de organisatie het niet belangrijk genoeg vindt. Daarom heeft haar fractie ook zorgen over de toekomst. De

Rekenkamer geeft goede tips over wat er moet gebeuren. De Rekenkamer vraagt om een plan van de gemeente om dat te gaan uitvoeren. Zij vraagt wat de Rekenkamer denkt wat er moet gebeuren om ervoor te zorgen dat dat het niet bij een voornemen blijft en hoe de wethouder daarvoor denkt te gaan zorgen.

1110 Sommige zaken hebben veel risico's omdat ze relatief simpel op te lossen lijken, zoals het verwijderen van oude ongebruikte computerprogramma's. Zij vraagt of de wethouder kan beloven dat in het plan in concrete stappen wordt aangegeven welk probleem op welk moment door wie moet zijn opgelost.

Voor haar fractie moet vooral snel ingezet worden op bewustwording. Bij veel gemeenten en organisaties zijn online cursussen waarin medewerkers leren wat ze moeten doen. Dit moet een vast onderdeel worden van het werk. Utrecht hoeft het wiel niet zelf uit te vinden, maar moet wat haar betreft wel snel aan de slag.

1120 Een van de aanbevelingen van de Rekenkamer gaat over de beveiliging van gemeentelijke gebouwen. GroenLinks wil niet dat mensen overal door een scanner moeten om binnen te komen. Haar fractie vindt het belangrijk dat in bepaalde delen van het stadhuis én het Stadskantoor iedereen welkom is en blijft en zich welkom voelt. Daarom vindt haar fractie het belangrijk dat medewerkers getraind worden in veilig omgaan met informatie. Papieren informatie en zeker dossiers over mensen horen achter slot en grendel. Alleen de medewerkers die dat voor hun werk nodig hebben, mogen daartoe toegang krijgen. Waarom is dat op dit moment niet het geval?

Zij vraagt de wethouder hoe en wanneer zij denkt een nieuw plan te hebben om de achterstand in de uitvoering van de oude plannen in te lopen.

Zij complimenteert de rekenkamer voor de publiekssamenvatting in begrijpelijke taal. Ze heeft geprobeerd in haar bijdrage dat voorbeeld te volgen.

1130 **De heer De Pagter** (VVD) kan zich aansluiten bij de complimenten die mevrouw De Boer uitsprak. Ook hij vindt het goed dat het onderzoek is uitgevoerd.

De VVD is blij dat het college alle aanbevelingen overneemt. Hij verwacht dat het college hierop stevig gaat inzetten in de komende jaren. Dit moet echt beter dan in de afgelopen tijd. De VVD sluit zich op dat punt aan bij de andere fracties die dit aan de orde stelden.

1140 Uit het onderzoek blijkt hoe belangrijk de menselijke factor is als het gaat om de informatieveiligheid. Op meerdere terreinen is dat het geval. Hij vindt dat de 16% van de medewerkers die dezelfde wachtwoorden voor verschillende portalen gebruiken omlaag moet. Dat risico is slechts op twee manieren te beperken en beide moet wat hem betreft: (1) Een groter bewustzijn rond fishing. De Rekenkamer gaf daarvoor een aanzet. En (2) ervoor zorgen dat medewerkers voor verschillende portalen verschillende wachtwoorden gebruiken. Hij doet de suggestie medewerkers elke twee maanden een net-mail te sturen, deel uitmakend van een bewustzijns-campagne.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt of de heer De Pagter het met haar eens is ook te gaan monitoren met de vraag of ze de fishing mail hebben ontvangen.

1150 **De heer De Pagter** (VVD) antwoordt bevestigend. Dat mensen die die mail ontvangen die ook gaan melden. Dat is een belangrijk aspect hieraan. Hij vraagt de wethouder daarop te reflecteren.

Hij vraagt of het mogelijk is medewerkers te verplichten passwordmanagers te gebruiken.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) dankt de Rekenkamer voor het uitvoeren van het onderzoek. Dit onderwerp wordt steeds belangrijker in de samenleving. Duidelijk is geworden dat de gegevensbescherming vele malen beter kan. Extern is het systeem wel voldoende beveiligd, maar intern levert het systeem de nodige problemen op. De zwakste schakel blijkt de menselijke factor te zijn. Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van de VVD.

1160 Haar fractie kan zich vinden in de aanbevelingen van de Rekenkamer aan het College. Zij doet een aantal extra suggesties.

Zij stelt een gedeelde verantwoordelijkheid voor, bijvoorbeeld door het aanscherpen van de veiligheidsnormen: wat te doen bij fishing, wat te doen bij een indringer op de werklocatie? Zo wordt de informatieveiligheid gezamenlijk bereikt.

Zij stelt voor een tweemaandelijks cursus te geven aan alle nieuwe werknemers, zowel in- als extern. Daarbij kan aandacht worden geschonken aan de melding van verdachte activiteiten.

In het verlengde daarvan is het belangrijk dat de gemeente haar werknemers informatie blijft geven over wat te doen en waar wat te melden. Andere partijen gaven dat ook al aan. De kracht zit in de herhaling.

1170 Zij veronderstelt dat de wethouder bekend is met de BHV. Haar fractie stelt voor die cursus door te trekken naar de informatieveiligheid in de vorm van een heuse IHV. (Een informatie hulpverleners keuze). Dan moet ook een IHV-er aangesteld worden. Zij wil de wethouder verder meegeven thuiswerk te blijven door ontwikkelen. In het afgelopen jaar leverde dat de gemeente mogelijkheden op en legde dit ook risico's bloot. Student & Starter ziet graag dat die risico's in de komende tijd worden aangepakt zo dat thuiswerk ook in de toekomst mogelijk blijft.

1180 Tot slot wil zij het belang benadrukken van een veilige achtergrond: blijf het personeel informeren en bijscholen. Dat is goedkoper dan het aanschaffen van ingewikkelde pasjes, toegangssystemen in het stadskantoor. Student & Starter wil dat het stadskantoor en het stadhuis toegankelijk blijven. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) denkt na over het plan voor die IHV. Zij vindt dat op zich creatief. Zij vraagt zich af of dat nog meer functionarissen gaat helpen. Zij refereert aan haar bijdrage in dat opzicht.

Mevrouw Van Ophem (Student & Starter) doet de suggestie van een centraal jaarlijks examen zo dat kennis en vaardigheden bijgehouden blijven worden.

1190 **De heer Spil** (Stadsbelang Utrecht) heeft begrepen dat de achterstand in beveiliging van de gemeentelijke organisatie te maken heeft met een gebrek aan beveiligingsbewustzijn van medewerkers en een gebrek aan integraal gestuurd werken. Het college en de organisatie onderkennen dat en nemen de aanbevelingen over en hebben de verbeteringen in gang gezet. Zijn fractie vraagt hoeveel middelen en menskracht het college in 2020 heeft geïnvesteerd in de organisatie. Hoe komt het dat dat te maken heeft met achterstand. Hij krijgt graag de reflectie hierop van het college.

Hij vindt het goed te zien dat van buitenaf de beveiliging goed is.

Zijn fractie mist in het rapport een gedeelte over de centrale aansturing. Updates van harde software kan niet altijd worden uitgevoerd, en dat de wachtwoorden niet veilig zijn, en dat sommige kwetsbaarheden al meer dan drie jaar bekend zijn en dat er geen consensus is over een oplossing dat kennelijk niets is gebeurd om een oplossing te bereiken.

1200 De heer Spil somt de functionarissen op die te maken hebben met de beveiliging van informatie. Al die medewerkers zouden een centraal beleid, en een centrale aansturing moeten hebben. Het lijkt er op naar het inzicht van zijn fractie dat de centrale regie ontbreekt. Hij mist in het rapport een deel over de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken functionarissen.

Het college wil met een centraal programma het informatiebewustzijn intensiveren en heeft daarmee een begin gemaakt; dat moet begin 2021 geïmplementeerd worden. Hij vraagt of de gemeente daarbij ook gekeken heeft naar ervaring daarmee in andere organisaties. Wat heeft op dat terrein de VNG te bieden? Wat kan de gemeente daarvan leren?

1210 De heer Spil stelt vervolgens twee onderwerpen aan de orde: veilig thuiswerken noemt hij als eerste. Hij pleit voor een gemeentelijke laptop voor alle medewerkers. Daarom werken de medewerkers niet met een VWM. Hij noemt enkele maatregelen die thuishoren bij een veilige organisatie. Onder meer tweetraps identificatie.

Mogelijk moet de raad eerst het plan van aanpak afwachten. Hij verwacht praktische stappen om tot een veilige werkomgeving te komen.

Ten tweede noemt hij benchmarking. Hij ziet dat gemeenten zich vooral vergelijken met gemeenten. Zijn fractie wil graag voorstellen dat Utrecht een benchmark doet met andere organisaties, zoals de Universiteit Utrecht. Mogelijk kan de gemeente

1220 Utrecht veel leren van die organisatie. Hij vraagt daarvoor aandacht. Hij verneemt graag van het college of het een toezegging kan doen dat een benchmark zal plaatsvinden met een niet-gemeentelijke organisatie.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) complimenteert de Rekenkamer.

Ook haar fractie is erg geschrokken.

Zij heeft er kennis van genomen dat het college zich herkent in de resultaten en zich schaart achter de aanpak van de problemen en de aanbevelingen grotendeels overneemt.

1230 Zij haalt een aantal zaken aan die te maken hebben met de veiligheid, al eerder genoemd zoals het meelopen met mensen naar binnen in het stadskantoor of in het stadhuis en toegang krijgen tot gegevens waartoe ze geen toegang zouden mogen krijgen.

Ook haar fractie stipt het evenwicht aan tussen toegankelijkheid en veiligheid.

Wat haar fractie betreft zouden de bodes effectiever in te zetten zijn. Zij heeft de indruk dat niet altijd goed zicht is op wie het gebouw binnenkomt.

Zij pleit voor poortjes waar slechts één persoon naar binnen kan per opening.

Ook haar fractie vindt de bewustwordingscampagne heel belangrijk.

September 2020 stelde het college de financiering beschikbaar voor een bewustwordingsprogramma. De eerste uitvoering start voor de zomer van 2021. Wat haar

1240 fractie betreft had dat sneller gekund.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) hoorde andere partijen ook inbreng leveren op de poortjes en ervoor zorgen dat mensen niet achter anderen aan kunnen lopen. Een van de voorbeelden was dat er een bezoekerspas was aangevraagd en dat er dan alsnog door de poortjes te lopen is. Zij vraagt of het niet veel meer zit in ervoor zorgen dat wanneer iemand binnenkomt, die persoon niet bij informatie kan. Dat heeft alles te maken met het bewustzijn van medewerkers. Zij noemt enkele condities die daarmee te maken hebben.

1250 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) vindt dat hier sprake is van “en en”. Op alle vlakken moet gekeken worden hoe het beter kan. Zij benadrukt het belang van de bewustwordingscampagne.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) vraagt of de Partij voor de Dieren dan eigenlijk zegt dat niemand meer een bezoekerspas moet krijgen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) antwoordt dat ze dat absoluut niet zo bedoelt. Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn.

Zij vraagt naar de stand van zaken als het gaat om de plannen voor de verbetering van de situatie. Kan de wethouder bevestigen dat expliciet aandacht wordt besteed aan tijdelijke en externe medewerkers, zoals al eerder in bijdragen voorbij kwam.

1260 Zoals andere fracties stipt zij de thuiswerksituatie aan. Niemand weet hoe lang de coronacrisis zal duren. Bovendien is het thuiswerk enigszins genormaliseerd. De voordelen ervan worden ingezien. Veel medewerkers werken met eigen apparatuur. De gemeente heeft geen goed zicht op de veiligheid wat dat betreft. Zij vraagt of het college daarvoor een goed Plan van Aanpak heeft. Zo nee, wanneer zal zij dat Plan van Aanpak wel hebben? Zij vraagt of de raad dan ook wordt geïnformeerd. Zij heeft er kennis van genomen dat de plannen gemaakt zijn om de algemene informatieveiligheid van de gemeentelijke organisatie te verbeteren. Zij heeft ook kunnen lezen dat dit op schema achterloopt. Ook andere fracties stipten dit aan. Bovendien verwacht het college pas in het eerste kwartaal van 2022 achterstanden te hebben bijgewerkt. Ook dat kan sneller wat haar betreft. Zij vraagt de wethouder of

1270 zij kan toezeggen daar meer vaart achter te zetten.

Zij kijkt uit naar het vervolgonderzoek dat de Rekenkamer over een jaar zal gaan doen. Zij hoopt dat er dan veel verbeteringen te zien zijn.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vindt dat gestreefd moet worden naar een duurzame bewustwording. De plannen zouden moeten leiden tot veel meer acties dan tot nog toe.

Zoals een heftruckchauffeur ieder jaar een veiligheidscertificaat moet halen, zou dat in dit geval bij dit onderwerp ook als voorwaarde gesteld kunnen worden.

Zij geeft dit mee als advies. Zij is benieuwd hoe de wethouder dit ziet.

1280 Zij is blij met het onderzoek dat in het vooruitzicht is gesteld. Het mooiste zou zijn wanneer de gemeente dat onderzoek zelf doet, en dan ook veel structureler dan zoals het nu is geagendeerd.

Als het gaat om openheid versus gastvrijheid merkt zij op dat de bodes te ver weg zijn geplaatst. Zij deelt dit met de Partij voor de Dieren. Die zou de rol kunnen hebben die dichterbij is. Zij zou de bodes zichtbaarder willen maken. Zij vermoedt dat dat de organisatie in eerste instantie al heel erg gaat helpen. Zij brengt dit in als aanbeveling. Voor het overige is mevrouw Streefland benieuwd naar wat er besloten gaat worden als het gaat om de zesde verdieping. Zij vraagt de reactie van de wethouder als het gaat om een mogelijk extra vraagstuk daar.

1290 **De heer Schipper** (SP) merkt op dat dit onderzoek aantoont hoe belangrijk de Rekenkamer is. Hij sluit zich aan bij de al gegeven complimenten. Er moet voor gezorgd worden dat mensen die niet thuishoren bij fysieke informatie daar ook niet bij kunnen komen. Hij kan zich een heel eind aansluiten bij de inbreng

van mevrouw De Boer over wat zij heeft gezegd over bewustwording. Sommige zaken moeten echt achter slot en grendel blijven.

Hij schaart zich achter de suggestie van de heer De Pagter over de netfishingmail. Hij schaart zich achter de jaarlijkse terugkomdagen om de bewustwording in het leerproces te borgen.

1300 Hij refereert aan de vragen die mevrouw Zwinkels heeft gesteld over nieuw opkomende fenomenen. Ook hij is benieuwd naar het antwoord van het college.

De heer Van der Zweth (PvdA) dankt het college voor het onderzoek van de Rekenkamer. Hij vindt het goed dat dit onderzoek is gedaan. Het onderzoek maakt duidelijk waar de zwakke schakels zitten.

Zijn fractie heeft vragen over thuiswerk en het gebruik van eigen apparatuur. De vraag is of een grote organisatie dat moet willen. Medewerkers zouden een laptop moeten hebben van hun werkgever.

1310 Hij merkt op dat telefoons niet meegenomen zijn in het onderzoek. Hij spreekt daar de Rekenkamer en de wethouder op aan. Hij vraagt of daarmee het bestuur niet veel informatie mist.

Het college geeft aan dat het de aanbevelingen overneemt en ermee aan de slag zal gaan. Hij vraagt de wethouder wat zij als prioriteit ziet.

Hij rondt hiermee zijn bijdrage af.

De voorzitter schorst de vergadering voor 10 minuten en heropent die om 14.53 uur.

De beantwoording

1320 **Wethouder Voortman** dankt de commissie voor de vragen en de Rekenkamer voor het rapport. Het college herkent de bevindingen in het onderzoek. Verschillende fracties vroegen haar of ze ervan geschrokken is. Zij is geschrokken als het gaat om de technische interne kwetsbaarheden.

Gezien de verbetervoorstellen beschouwt zij het rapport van de Rekenkamer als een bevestiging van de eigen analyse van het college en als een steun in de rug om de juiste dingen te gaan doen. In die zin helpt het rapport het college.

De wethouder is het ook heel erg eens met de woorden van de heer Van Keulen in zijn introductie: dat dit nooit afkomt. Dit moet het bestuur blijven doen.

1330 Zij zal de vragen beantwoorden in vier blokken: (1) hoe te verbeteren en hoe ervoor te zorgen dat de zaken wel goed gegaan, (2) bewustwording, (3) De balans veiligheid/openheid en (4) overige vragen.

Ad (1) de vraag werd gesteld hoe herhaling te voorkomen. Zij refereert aan de inbreng van mevrouw Zwinkels, mevrouw De Boer, de heer De Pagter. De wethouder noemt in dit verband de extra middelen om achterstanden in te lopen. Regelmatig zal vastgesteld moeten worden of de middelen en de capaciteit afdoende zijn.

Zij bevestigt dat het niet bij plannen moet blijven. De toezegging die gevraagd is over wie wat wanneer, wil de wethouder verwerken in de road map. Dat zal een meerjarig plan worden zodat ook de raad kan zien wat daarop gedaan wordt en hij daar goed op kan sturen.

1340 Ook werd gevraagd om een benchmark. Mevrouw Zwinkels vroeg een benchmark met andere gemeenten en de heer Spil van Stadsbelang Utrecht sprak over een benchmark met andere bedrijven. De wethouder zet uiteen dat het college de gemeente vergelijkt met andere gemeenten. Dat doet Utrecht vooral in G4-verband.

De informatieveiligheidsdienst van het Rijk bezorgt in dat kader gemeentebrede beveiligingsbeelden die te gebruiken zijn. In het beleid zijn benchmarks mee te nemen zodat een en ander goed te vergelijken is.

Als het gaat om de samenwerking met andere bedrijven, bestaat binnen Utrecht samenwerking met partners in de stad op het vlak van gegevensbescherming, zoals de Rabobank, Prorail, NS, de Provincie, en zij meent zich te herinneren dat de gemeente ook contact heeft met de universiteit. Zij overweegt dat het goed is om contact op te nemen met de universiteit voor het delen van kennis. Zij zegt daarop toe in het Plan van Aanpak als gevolg van het Rekenkameronderzoek mee te nemen wat het college hierop doet, zo dat de raad kan zien hoe de gemeente zich vergelijkt met andere gemeenten en met bedrijven. Zij bevestigt dat het goed is om van elkaar te kunnen leren.

De wethouder antwoordt ontkennend op de vraag van de Partij voor de Dieren of op het programma te versnellen is, naar eerder dan begin 2022. In de roadmap wordt ook gewerkt aan acties. Met de huidige capaciteit zal de versnelling niet mogelijk zijn. Dit vraagt veel van de organisatie. Het college doet dit zo snel mogelijk maar dit moet ook zorgvuldig gebeuren.

Mevrouw Zwinkels (CDA) heeft behoefte aan een klein beetje reflectie van de wethouder. Haar indruk is een andere dan wat de wethouder nu zegt op basis van wat zij aan informatie heeft gekregen. Er zijn achterstanden opgelopen vanaf 2017. Wat gaat de gemeentelijke organisatie doen om die in te halen, en zij parafraseert hiermee de woorden van mevrouw Streefland.

Wethouder Voortman herhaalt in dit licht haar schrik over de technische interne kwetsbaarheden. Dat moet worden verbeterd. Vorig jaar zijn middelen beschikbaar gesteld. Dan moet er nu een concreet plan komen over wat de gemeente in de komende tijd precies gaat doen om het goed op orde te krijgen.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van mevrouw Dekker over het uitdelen van laptops. Het college had een vrijer beleid waarbij iedereen zijn eigen device kon meebrengen. De vraag is of de gemeentelijke organisatie dat moet blijven willen. De wethouder wil toe naar dat iedereen een laptop krijgt van de gemeente. Hiermee is het college al bezig. Zij zal hierop terugkomen bij de Voorjaarsnota. Zij kan dan in het Plan van Aanpak uitgebreider aangeven wat dat behelst. Zij zegt dit toe.

Mevrouw Dekker (D66) dankt de wethouder voor de toezegging. Zij sprak over tools of devices. Het hoeven wat haar betreft niet per se laptops te zijn. Zij vraagt of in het kostenplaatje ook telefoons worden betrokken.

Mevrouw Zwinkels (CDA) begrijpt het risico van eigen devices. Dat is niet het enige. 15% van de gemeentelijke laptops voldoet aan de veiligheidseisen. Dat is een ontzettend laag percentage. Zij vraagt de reflectie van de wethouder.

Wethouder Voortman antwoordt met toe te lichten dat het gaat om oude laptops. Momenteel wordt uitgewerkt aan hoe ervoor te zorgen dat het allemaal in orde komt.

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat die 15% voldoet. Daaruit concludeert zij dat er 85% oude laptops zijn.

Wethouder Voortman antwoordt bevestigend. Zij vervolgt haar beantwoording. Mevrouw Dekker sprak over vergadertools; binnen Werken3.0 wordt de werkstrategie omgebogen van een PDI-gerichte strategie naar een Bedrijfsportaalstrategie. Die vergadertools kunnen dan veilig worden aangeboden

- 1390 vanuit het bedrijfsportaal waarbinnen bepaalde maatregelen te nemen zijn. Dat levert geen problemen op voor de infrastructuur van de gemeente.
Richting de heer Spil bevestigt de wethouder dat alle lap tops beveiligd worden door de gemeente.
Mevrouw Zwinkels vroeg over of het achterhaald is om alleen daar waar het zakelijk relevant is maatregelen te nemen. De wethouder benadrukt dat maatregelen altijd in verhouding moeten staan tot de risico's die ze afdekken. Het beleid dat gevoerd wordt, is afgeleid van de businesscase. Daarbij gaat het niet alleen om geld. De middelen zijn schaars dus moet het college nagaan wat te doen is en wat het meest dringend is. Zij zal dat aangeven in de roadmap.
- 1400 De heer Van der Zweth vroeg welke prioriteit de wethouder ziet. Zij zet bewustwording met stip op no. 1. Daar moet een campagne voor komen. Zij bevestigt dat die campagne blijvend moet zijn. Dat blijvende is nodig voor nieuwe medewerkers en om te voorkomen dat informatie wegzakt. Zij bevestigt en zegt toe de raad daarin mee te nemen, zoals mevrouw Dekker zei.
Verschillende raadsleden spraken over fishing mail als structureel onderdeel van de bewustwordingscampagne. De wethouder antwoordt bevestigend. Het college deed dit al een keer. Dit stond ook in het Rekenkameronderzoek. De frequentie moet wel stroken met de effectiviteit.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) vraagt aandacht voor het leerproces na de fishing mail. Het is van belang dat er over gesproken wordt.
- 1410 **Wethouder Voortman** bevestigt dat het ook om de nazorg gaat.
Mevrouw De Boer (GroenLinks) is benieuwd te vernemen wat de wethouder verstaat onder een campagne. Het gaat GroenLinks echt om een doorlopende scholing van medewerkers.
Wethouder Voortman is het daarmee eens. Het is een continu proces. Het gaat ook om het aantal keren in de tijd. Dat betekent niet dat steeds precies hetzelfde gedaan wordt.
- 1420 **De heer Spil** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat teveel deelaspecten van beveiliging aandacht krijgen. Een duidelijke programmaverantwoordelijke lijkt zijn fractie heel belangrijk met voldoende bevoegdheden om te bewerkstelligen dat een centraal meersporenbeleid op al die onderdelen gevoerd gaat worden en zal blijven worden in de toekomst. Hij verneemt graag van het college of het college daarin een toezegging kan doen.
Wethouder Voortman antwoordt dat zij binnen het college de verantwoordelijke is; binnen de organisatie functioneert de chieft digital information officer. Die functionaris is de centraal verantwoordelijke in de organisatie. Per organisatieonderdeel zal specifieke training nodig zijn.
- 1430 Mevrouw Dekker vroeg naar hoe om te gaan met geheime informatie. Dit is een bijzonder soort informatie. Het college neemt dat mee in de bewustwordingscampagne(s). Werk3.0 gaat gevoelige informatie automatisch beter beveiligen.
Heel veel suggesties zijn gedaan vanuit de fracties. Zij noemt onder meer als voorbeeld het verplicht stellen van de wachtwoordmanager. De wethouder wil daarop terugkomen in het Plan van Aanpak.
De heer Spil (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat in deze bijeenkomst veel voorstellen voor functionarissen gedaan zijn. Zijn fractie zou graag meer vernemen over het definiëren van hun rol en bevoegdheden. Hij pleit voor het afdwingen van centrale sturing.

- 1440 **Wethouder Voortman** merkt op dat het college onder verantwoordelijkheid van de SISOW in 2019 en 2020 zelf onderzoeken heeft gedaan. Die worden ook ondersteund door de Rekenkamer. Er is geen sprake van lijdzaam toezien, maar wel dat het college de mensen en de middelen nodig had. Het college beschikt nu over die middelen en over die mensen en bovendien beschikt het college over het Rekenkamerrapport. Het college denkt daarmee voldoende in handen te hebben om in de komende tijd stevige verbeteringen door te laten voeren.
- Zij had in de suggesties niet begrepen dat het ging om nieuwe functionarissen. In dat opzicht is zij het eens met de desbetreffende inbreng van de heer Spil. Het is niet de bedoeling nieuwe functies toe te voegen.
- De wethouder vervolgt met in te gaan op de verhouding veiligheid en openheid. Zij voelt dat dilemma in de commissie. Het zal nodig zijn om in de komende tijd te onderzoeken wat hierin acceptabel is en wat niet.
- 1450 Mevrouw Streefland sprak over het Stadskantoor en noemde het gegeven dat ook derden in het gebouw van het Stadskantoor huizen. Ook met hen zal het college in overleg moeten. De wethouder begrijpt het belang dat de raad hecht aan openheid. Zij merkt op dat dit geen gemakkelijk vraagstuk is. Ook hier speelt bewustwording een belangrijke rol.
- Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt waar het gaat knellen op het stadskantoor als het gaat om de gewenste openheid. Is de afspraak te maken dat bezoekers begeleid worden door een medewerker van de gemeente?
- 1460 **Wethouder Voortman** antwoordt bevestigend in die zin dat het onderwerpen zijn waarover het bestuur moet spreken. De vraag is of het bestuur het wel gewenst vindt dat mensen alleen nog maar onder begeleiding binnen kunnen komen.
- De wethouder gaat in op losstaande vragen.
- Mevrouw Zwinkels vroeg naar spoofing. Het college neemt al passende maatregelen tegen verschillende manieren van spoofing.
- Gevraagd is of de gemeentelijke organisatie voldoet aan de voorwaarden vanuit de BIO. De organisatie beantwoordt aan de NCA-rapportage. Dit komt in het jaarverslag Gegevensbescherming. Dat zal voor de zomer naar de raad gestuurd worden.
- De wethouder bevestigt met betrekking tot de vraag van mevrouw Dekker met betrekking tot De uitvoering van het beleid gegevensbescherming Privacy by Design
- 1470 dat bij nieuwe ontwikkelingen standaard een DPA wordt uitgevoerd. Daarbij wordt het principe privacy by design getoetst.
- De Partij voor de Dieren, D66 en Student & Starter stipten thuiswerken aan met de vraag wat de gemeente kan doen om de thuiswerkplek van de medewerker beter te beveiligen. De wethouder is daarop al ingegaan. Binnenkort zal een belangrijke stap gezet worden in de verbetering van de beveiliging.
- Het plan voor thuiswerken wordt momenteel uitgewerkt. Zij zal daarop terugkomen bij het plan van aanpak.
- De verschillende onderdelen werken samen in een vakgroep. Eerder is al gesignaleerd dat extra capaciteit gevraagd is. Dat loopt de gemeente momenteel in.
- 1480 Wanneer de 64 gevonden risico's opgelost worden? De wethouder zet uiteen dat vier penetratietesten gedaan zijn door de Rekenkamer waarvan twee risico's hebben opgeleverd: de interne pentest leverde de meest ernstige risico's op. Het college eist een grondige renovatie. De externe pentest heeft een aantal risico's laten zien die minder erg zijn en die in het reguliere proces opgelost moeten worden. Van die groep kwetsbaarheden was de meerderheid op 1 april opgelost. Risico's worden verlaagd,

nog niet opgelost. De grootste risico's worden nu eerst opgelost met verzachtende maatregelen tot dat te renoveren is. Alle risico's die niet verbonden zijn aan de cliencewerkplek zijn opgelost of in een vergaand stadium van behandeling.

De wethouder stelt voor in het plan van aanpak de stand van zaken op te nemen.

1490 De wethouder zet uiteen dat momenteel een plan gemaakt wordt en de eerste onderdelen daarvan al worden uitgevoerd. Het college zal in het plan van aanpak een concrete tijdlijn noemen waarop de raad kan toezien. Met alle lagen van de organisatie wordt op dit moment gesproken over het beperken van risico's. Alle delen van de organisatie dragen bij aan het realiseren van deze aanpak.

De Rekenkamer

De heer Van Keulen bevestigt richting de heer Van der Zweth dat de telefoons niet meegenomen zijn. Geprobeerd is een behapbaar onderzoek te maken. Het voornemen is de telefoons mee nemen in het vervolgonderzoek. Uitgezocht wordt wat de meest nuttige termijn is.

1500 Mevrouw De Boer vroeg naar het belang van bewustwording. De heer Van Keulen refereert aan de inbreng uit de commissie hierover. De verwachting is dat in de bewustwording in de komende tijd een hele duidelijke verbetering te zien zal zijn.

Gemiste vragen en zaken die de commissieleden willen terugbrengen

Mevrouw Zwinkels (CDA) had gevraagd naar de toekomstige ontwikkelingen en wat in dat opzicht van het college te verwachten is.

Zij had gevraagd naar de partners in de keten, in relatie tot oudere software om daarover afspraken te maken met leveranciers.

1510 En zij vroeg er naar of op korte termijn hulplijnen komen.

De heer De Pagter (VVD) had het antwoord gemist op de vraag naar de password-manager.

Wethouder Voortman meent ingegaan te zijn op de vragen naar de passwordmanager onder het kopje bewustwording en merkt op dat veel suggesties gedaan zijn om de bewustwording te bevorderen. Zij zal kijken naar de suggesties.

Zij antwoordt mevrouw Zwinkels met op te merken dat de gemeente Utrecht al een hulplijn heeft voor medewerkers.

1520 De wethouder wil terugkomen over de partners in de keten bij het plan van aanpak. Als het gaat om toekomstige ontwikkelingen, zullen die er altijd zijn. Mogelijk doelt mevrouw Zwinkels op iets waarvan zij weet dat er aankomt.

Mevrouw Zwinkels (CDA) had spoofing als een van de voorbeelden gegeven. Zij kan zich voorstellen dat cyber security ontwikkeld moet worden omdat de aanvallen ook geavanceerder worden. Om die reden had zij deze vraag gesteld.

Zij wil wel graag weten wat een hulplijn is. Misschien kan dat ambtelijk beantwoord worden.

Wethouder Voortman antwoordt dat de hulplijn een gemeentelijke servicedesk is waar medewerkers terecht kunnen met hun zorgen over de informatieveiligheid.

1530 Zij is ingegaan op spoofing.

Het is waar dat de aanvallen steeds geavanceerder worden. Dat betekent dat de ontwikkeling van de verdediging nooit klaar is.

Tweede termijn

1540 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) gaat in op het antwoord van de wethouder op de vraag over open of gesloten. In het presidium zullen partijen met elkaar in gesprek moeten. Zij is het daarover niet eens. Dit gaat de hele raad aan en zou thuishoren wat haar betreft in deze commissie. Zij vraagt de wethouder of zij in de uitwerking van alle plannen ook dit wil meenemen en met een voorstel bij de raad terug zal komen. Daaraan gekoppeld de vraag of zij iets moet amenderen op punt 4. Of kan zij ervan uitgaan dat de wethouder niet allerlei maatregelen gaat nemen zonder de raad daarin eerst te kennen?

Wethouder Voortman is bezig met het presidium als het gaat om de balans tussen open en gesloten. Zij neemt zich voor daarmee verder te gaan. Uiteraard neemt het college geen besluit zonder de raad daarin te betrekken zeker wanneer het gaat om zaken die de raad zelf aangaan. Zij oppert dat het handig is hierover onderling overleg te voeren.

1550 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) zet uiteen dat de opdracht van het college over de veiligheid van personen gaat, en niet over informatieveiligheid. Dit debat wordt gevoerd vanuit informatieveiligheid. Zij vindt dat de mensen die daarover praten daarover mee moeten kunnen beslissen. Zij ziet dan liever dat onderdeel in de commissie dan de overige onderdelen.

Wethouder Voortman repliceert dat het allemaal met elkaar te maken heeft. Zij vindt het dan vreemd om het op te knippen. Zij gaat er vanuit dat een werkvorm te kiezen is waarbij de raad zich goed betrokken voelt. Zij stelt voor na te gaan wat hierbij een goede route is.

1560 *Toezeggingen*

- Wethouder Voortman zegt toe om de raad uiterlijk 1 juli 2021 een plan van aanpak ter verbetering van de informatiebeveiliging toe te sturen. In het plan van aanpak besteedt het college aandacht aan de volgende onderwerpen: hoe de gemeente middels benchmarks zich vergelijkt met gemeenten en bedrijven; de financiële consequenties van het voorzien van alle medewerkers van (beter) beveiligde apparaten; de mogelijkheid van het verplicht stellen van een wachtwoordmanager; het maandelijks of tweemaandelijks organiseren van cursussen over informatiebeveiliging; het aanbieden van informatiebeveiliging-BHV-cursussen en de mogelijkheid van informatiebeveiliging-buddies; het plan voor een betere beveiliging van het thuiswerken;
- Wethouder Voortman zegt toe om de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 een roadmap met nadere informatie over de verbeteringen van de informatiebeveiliging te sturen. In de roadmap neemt het college onder meer aandacht aan: een meerjarig plan waarin helder verwoord staat wie, wat en wanneer onderneemt inzake een betere informatiebeveiliging.

1570 *Hoe naar de raad?*

In de afstemming met de commissie besluit **de voorzitter** dit onderwerp door te geleiden naar de raad met de B-status met een besprekingsduur van 5 minuten in de raad.

1580 De voorzitter zal tijdig vernemen wanneer de B-status de A-status kan worden.

De voorzitter rondt hiermee de bespreking af, schorst de vergadering voor 5 minuten en zij heropent de vergadering om 15.35 uur.

6. Raadsvoorstel zienswijze Meerjarenbegroting BghU

Beleidsveld: Financiën - wethouder Klein

De voorzitter, mevrouw Kleinrensink, licht dit besprekspunt toe. Het gaat hierbij om de belastingsamenwerking in de regio namens de gemeente Utrecht en 9 andere gemeenten, het Hoogheemraadschap Utrecht en het Waterschap. Zij voeren de lokale heffing uit.

De raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen over de meerjarenbegroting 2022 – 2025 van de BghU.

De commissie

Mevrouw De Koning (GroenLinks) vindt de meerjarenbegroting er goed uitzien. De belastingen bespreken is een goede kans om aandacht te vragen voor een paar andere onderwerpen die daarmee heel veel verband houden.

De eerste daarvan is de kwijtschelding. Voor veel mensen is de gemeentebelasting een te hoge kostenpost. Gelukkig is er voor deze mensen de kwijtschelding van de belastingen. Het lastige is dat die kwijtschelding alleen toepasbaar is voor mensen die dit jaar of een van de vorige jaren een aanvraag hebben ingediend voor kwijtschelding. Mensen die contact met de overheid uit de weg gaan, of geen kwijtscheldingsverzoek kunnen doen, lopen die dan mis terwijl ze die wel hard nodig hebben. De ombudsman pleitte ervoor de gegevens van de gemeente aan elkaar te koppelen zodat de kwijtschelding automatisch kan plaatsvinden zonder dat iemand daarvoor een aanvraag hoeft te doen.

Zij vraagt of de wethouder de mening deelt van GroenLinks en van de ombudsman dat het automatisch kwijtschelden een goed idee zou zijn.

Is de wethouder bereid na te gaan of deze belastingen automatisch kwijt te schelden zijn.

Mocht er nog meer nodig voor zijn, bijvoorbeeld een wettelijke basis, vraagt zij of de wethouder bereid is daarvoor te gaan pleiten op landelijk niveau.

Ten tweede vraagt mevrouw De Koning er aandacht voor dat uit de rapportage van de BghU te zien is dat in het afgelopen jaar ruim 800.000 euro aan kostenvergoeding is uitgegeven aan no cure no pay-bedrijven. GroenLinks en ook D66 vroegen daarvoor eerder aandacht. Dit soort bedrijven voeren het bezwaar uit van een individu. Dan krijgt die mogelijk 10 euro minder belasting en het kostte de belastingbetaler 800 euro via dat bezwaar. Het bezwaar had ook kosteloos ingediend kunnen worden bij de BghU.

Deze kosten blijken ook hoger te zijn dan de BghU had verwacht. Na het verzoek van D66 en GroenLinks is op de website nu meer informatie om mensen aan te sporen direct bij de BghU bezwaar te maken. Zij vraagt de wethouder wat nog meer te doen is om de snel stijgende kosten hiervan terug te dringen. Waarom ziet zij in het meerjarenperspectief niet terug wat de BghU wil doen om dit te voorkomen?

Mevrouw Dekker (D66) vervangt haar collega de heer Has Bakker. Haar fractie kan zich vinden in de zienswijze van het college over de meerjarenbegroting van de BghU.

Haar fractie vraagt of de wethouder erop kan toezien dat in de desbetreffende motie beoogde differentiatie in woonlasten voor meerdere categorieën huishoudens

- 1630 gemakkelijker en niet moeilijker of onmogelijk wordt door deze aanbesteding en wijziging van ICT. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Haar fractie kijkt ook uit naar de eerste voorstellen van het college voor een eerlijker woonlastenverdeling die in het derde kwartaal naar de raad kwam.

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat een aantal kanttekeningen geplaatst zijn in het accountantsverslag. Zij noemt in dit verband dat voor het uitgangspuntenprotocol de handtekening nodig is van de gemeente Utrecht voor het einde van het jaar. Zij vraagt of die aangeleverd zal worden.

- 1640 Bedragen staan open van belastingen uit 2014 waarop de gemeente Utrecht aanspraak mag maken voor meer dan 50%. Zij vraagt waarom dit niet is opgenomen in de zienswijze hoe het bestuur dit graag verrekend wil zien.

Enkele kanttekeningen worden geplaatst bij de kwaliteit van de informatie in de ICT-systemen van de gemeente ten aanzien van het autorisatiebeheer. Het gaat daarbij om flinke tekortkomingen. Daarover zouden ook gesprekken gevoerd moeten worden. Mevrouw Zwinkels is benieuwd hoe de wethouder hier naar kijkt en hoe dit te betrekken is bij de zienswijze.

Het nieuwe ICT-systeem is aangehaald door D66. Het wordt *software as a service*. In hoeverre houdt de gemeente daarmee rekening in haar financiële methodiek.

- 1650 Het CDA is benieuwd naar de visie van het college op de uitbreiding van de formatie bij de BghU in relatie tot de toename van de bezwaren.

De BghU is ook huurder van de gemeente in het Stadskantoor. Zij vraagt of de gemeente het initiatief gaat nemen in de bespreking van het aflopen van het contract met de BghU.

Zou er wellicht een hoger weerstandsvermogen tegenover het effect van de coronacrisis moeten staan? Dat is nu nog op het niveau van 2020.

- 1660 **De heer Gilissen** (VVD) sluit zich aan op waar mevrouw Zwinkels zojuist haar inbreng beëindigde: het weerstandsvermogen. Dat vermogen is ruim onvoldoende: 0,45. Zijn fractie vindt dat niet zorgvuldig. Hij vraagt hoe het college aankijkt tegen het aanvullen van het weerstandsvermogen.
Hij is het eens met mevrouw Zwinkels dat de impact van corona aanzienlijk is.

De wethouder schorst de vergadering gedurende 10 minuten en heropent die om 14.54 uur.

Mevrouw Zwinkels (CDA) zal het accountantsrapport aan haar collega raadsleden toesturen.

De beantwoording

- 1670 **Wethouder Klein** gaat in op GroenLinks en beantwoordt de vragen van GroenLinks over de kwijtschelding. Utrecht heeft al een koppeling waardoor mensen automatisch kwijtschelding kunnen krijgen. De wethouder is het eens met de opmerkingen die GroenLinks heeft gemaakt.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) merkt op dat volgens haar informatie in Utrecht de koppeling bestaat indien mensen in voorgaande jaren een kwijtschelding hebben gekregen, krijgen zij die ook in het daaropvolgende jaar. Die koppeling wordt niet gemaakt wanneer iemand de kwijtschelding nog niet heeft aangevraagd. Op dit

moment is ongeveer een 41% tijdig afgehandeld. Wanneer de koppeling zou bestaan zoals de wethouder zei, zou dat percentage een stuk hoger zijn. Zij vraagt of zij en de wethouder over hetzelfde spreken.

1680

Wethouder Klein zal dat nagaan en daarop schriftelijk terugkomen in het derde kwartaal van dit jaar. Zij vervolgt haar beantwoording.

GroenLinks vroeg ook aandacht voor de no cure no pay-bedrijven. Zij bevestigt de inspanningen van het college om mensen goed te informeren over de mogelijkheden om bezwaar te maken. Het college werkt hierop samen met meerdere gemeenten. Het college werkt ook aan de voorlichting. Wanneer daarop suggesties zijn, houdt zij zich van harte aanbevolen. Het college denkt wel dat de website van de BghU de plek is waar mensen de informatie zullen opzoeken wanneer ze daartoe geïnteresseerd zijn.

1690

Mevrouw De Koning (GroenLinks) dankt voor de reactie van de wethouder. Haar fractie heeft hiervoor twee suggesties: (1) maar 12% van de bezwaren wordt binnen de termijn afgehandeld. Als de afhandeling vlotter verloopt, verwacht zij dat het aantrekkelijker wordt om bezwaar in te dienen bij de BghU. (2) De BghU kan in de aanslag de zin opnemen met het verzoek bij de BghU zelf bezwaar te maken omdat dat eenvoudig is.

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat in het accountantsverslag beschreven is dat de gemeente Utrecht niet in staat is om de materiële prestatielevering van de BghU te controleren. Zij vraagt of de gemeente beschikt over de informatie om die controle te doen.

1700

Wethouder Klein dankt GroenLinks voor de suggesties. Zij denkt dat het goed is na te gaan waarom vertraging optreedt. Ligt het aan de informatievoorziening of aan de capaciteit? Zij vindt het een goede suggestie een zin op te nemen in de aanslag.

De vraag van de fractie van het CDA beantwoordt de wethouder met te veronderstellen dat het wel mogelijk is. Ze denkt dat het bestuur zich daarover geen zorgen hoeft te maken.

De fractie van D66 stelde een vraag over de migratie van de ICT en de aanbesteding en in hoeverre in de woonlasten differentiatie mogelijk is. De wethouder antwoordt dat het college erop toeziet dat het mogelijk is. Het uitgangspunt voor de aanbesteding is dat de applicatie die de BghU aanschaft ook in staat is om alle wettelijke toegestane heffingssystematieken mogelijk te maken. Daarmee moet rekening worden gehouden met het oog op de toekomst. In die zin is er geen belemmering voor de wensen die D66 heeft geuit.

1710

Gedifferentieerde heffing hoort niet bij de standaardopties. Dit kan worden toegevoegd en brengt soms extra kosten met zich mee.

De fractie van het CDA vroeg aandacht voor het accountantsverslag. De wethouder zegt op voorhand dat dat direct op de website had moeten staan. Dit is mee terug genomen naar het bestuur. Er is voor gezorgd dat dat voortaan op de website komt te staan. Dat was tot haar spijt nog niet gebeurd. Dat is inmiddels hersteld.

1720

De wethouder bevestigt dat het college zijn handtekening zal aanleveren.

Het bedrag van de belasting over 2014 zal worden teruggegeven. Dat is in lijn met het advies.

De vraag was of autorisatiebeheer een plek moet krijgen in de zienswijze. De reden waarom dit niet is opgenomen, is omdat daar al serieus naar gekeken wordt.

De wethouder licht toe in antwoord op de vraag over software as your service (SAAS), dat geanticipeerd is op de financiële kant.

De formatie van de BghU werd gevraagd door de fractie van het CDA. Het college heeft goede dienstverlening als uitgangspunt en zo efficiënt mogelijk. Dat is wat hier gebeurt. Met mensen die daarvoor verantwoordelijk zijn, zal de kwaliteit geleverd moeten worden.

De wethouder zal de vraag van het CDA, opnemen met haar collega wethouder Eerenberg over de BghU die ruimte huurt in het Stads kantoor. Zij gaat er vanuit dat daarover gesprekken zijn. De huur wordt nooit automatisch verlengd.

De fractie van de VVD vroeg naar de kwijtschelding en het weerstandsvermogen. Als goed gekeken wordt naar de risico's en de buffers die daarvoor nodig zijn, monitoort de BghU periodiek en ook nu als het gaat om de stand van zaken in de risico's. Het college ziet nog geen extra risico's ontstaan over corona. Het college gaat akkoord met dit weerstandsvermogen op deze manier. Zij bevestigt dat het zaak is dat een en ander in balans is.

Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

De heer Gilissen (VVD) attendeert de wethouder opnieuw op het weerstandsvermogen van 0.45. Hij vindt dat erg laag. Dit zou niet de norm zijn die gehanteerd kan worden in de gemeente Utrecht. Hij vraagt of hij de wethouder goed gehoord heeft dat ze daarmee akkoord gaat. Hij zou dan voorstellen afspraken te maken via de zienswijze over een herstelplan zodat het weerstandsvermogen zo snel mogelijk weer op 1.0 komt.

Wethouder Klein denkt dat het vooral van belang is dat de risico's en de buffers in balans zijn. De risico's die de gemeente Utrecht neemt, zijn andere dan die de BghU neemt. Met goedvinden van de fractie van de VVD stelt de wethouder voor in de brief in het derde kwartaal ook hieraan aandacht te besteden om aan te geven hoe het nu is en hoe het college dat ziet voor de toekomst.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat deze brief van de raad is. Hij zal dan bij de raadsbehandeling een voorstel doen om een passage op te nemen in dit stuk. Zijn fractie staat op het standpunt dat het weerstandsvermogen lager dan 0.5 alleen acceptabel is wanneer daartegenover een herstelplan staat. Hij kondigt dat aan als amendement.

Mevrouw De Koning (GroenLinks) kan dit nu op dit moment niet goed inschatten. De wethouder heeft gezegd dat het hier gaat om andere risico's die anders gewogen moeten worden. Zij zou de informatie van het college wel willen lezen. Zij doet de suggestie de brief waarover de wethouder sprak voor dit element al voor de raadsbehandeling te versturen. Dan kan de raad dat beter beoordelen.

Wethouder Klein vindt dit een goede suggestie. Zij zal voor de raadsbehandeling een brief aan de raad doen toekomen waarin zij ingaat op het weerstandsvermogen en dat eventueel combineren met de opname in de zienswijze.

De voorzitter neemt ervan kennis dat de commissie zich geen tweede termijn wenst. Zij concludeert dat dit onderwerp met de B-status doorgaat naar de raad met 15 minuten besprekingsduur.

1770 Toezeggingen
De wethouder zal

- In Q3 2021 terugkomen middels een raadsbrief op de automatische kwijtscheldingen door de BGHU in brede zin (o.a. n.a.v. advies ombudsman). NB: Indien er sprake is van relevante ontwikkelingen komt de wethouder in deze brief ook terug op andere aanbevelingen die in de commissiebehandeling van 29 april door de raadsleden zijn gedaan (o.a. omtrent aanbesteding ICT-systeem en ontwikkeling kosten n.a.v. no cure no pay).

1780 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt of de wethouder wanneer daartoe aanleiding is aandacht kan besteden in die brief aan een aantal zaken zoals de aanbesteding van het ICT systeem.

Wethouder Klein antwoordt dat zij daartoe geen aanleiding ziet op dit moment. Zij zegt wel toe aandacht te hebben voor eventuele relevante ontwikkelingen die ze mee kan nemen in die brief.

De voorzitter rondt hiermee de behandeling af van dit agendapunt om 16.11 uur. En de voorzitter, mevrouw Bijsterbosch, heropent die om 16.16 uur.

7. Aanpak van onderwijsachterstanden die door de coronacrisis zijn vergroot

1790 Beleidsveld: Onderwijs - wethouder Klein
Geagendeerd door H. Assen (PvdA), J. Kleinrensink (GroenLinks), R. Wiegant (SP), T. Sturkenboom (Student en Starter), G. te Hoonte (VVD), B. Kos (CDA).

Agendering PvdA, GroenLinks, SP en Student & Starter.

1800 Op de middelen om onderwijsachterstanden te bestrijden was al gekort, als gevolg van een landelijke korting die Utrecht hard trof en treft. Uit de beantwoording van de gestelde schriftelijke vragen nummer 23 blijkt, gebaseerd op een recent onderzoek door de Universiteit Utrecht, dat de signalen die de fracties op hebben gevangen de afgelopen tijd en waar meerdere onderwijsprofessionals hun zorgen over geuit hebben terecht waren. Ook in Utrecht hebben kinderen uit sociaal-economisch zwakkere gezinnen de grootste achterstanden opgelopen, waardoor de ongelijkheid verder is toegenomen. Het college schetst hoe in overleg met partners wordt gesproken over de aanpak van de achterstanden, maar de fracties vinden de beantwoording hierop niet concreet genoeg. De fracties zien het vorig jaar opgerichte Stadsnetwerk Gelijke Kansen als een waardevolle partner, mits deze voldoende slagkracht heeft en op breed draagvlak (zeker ook bij schoolbesturen) kan rekenen. De fracties hebben er op deze manier onvoldoende vertrouwen in dat het Stadsnetwerk in staat is om de hun toebedeelde rol goed op te kunnen pakken. Bij dit debat zal de besteding van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs worden meegenomen. Recent is een Onderwijs OMT opgericht dat adviseert omtrent de meest effectieve manieren om onderwijsachterstanden te bestrijden. De fracties willen eveneens in debat over de wijze waarop deze adviezen nu betrokken worden bij de bestrijding van achterstanden en de inzet van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs. In het debat betrekken de fracties ook graag de Schriftelijke Vragen over de inzet van die gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs van 30 maart 2021. De stukken worden toegevoegd zodra deze beschikbaar zijn.

1810 Agendering VVD en CDA.
De VVD- en CDA-fractie kunnen zich op delen aansluiten bij de agendering van de fracties en willen eveneens graag met het college in gesprek over de (voortgang in de aanpak van de) onderwijsachterstanden die als gevolg van de coronacrisis zijn ontstaan. De beantwoording van het college van de SV geeft deze fracties onvoldoende grip op wat het college nu concreet doet. De fracties van de VVD en het CDA willen weten wat aansluiten bij het Nationaal Programma Onderwijs nu in de praktijk gaat betekenen en wil daar richting aan meegeven. Zij maken zich op basis van de beantwoording zorgen dat de aanpak van de achterstanden zich mogelijk te snel gaat richten op specifieke groepen. Ze maken zich ook zorgen dat lagere en middengroepen mogelijk meer achterstanden hebben, het deelt die agendering. Maar de fracties willen ook met het college in gesprek over hoe andere scholen en leerlingen waar zich misschien meer onverwacht achterstanden als gevolg van corona voordoen, worden gevonden en ondersteund. Hierbij denken zij bijvoorbeeld aan scholen die de slag naar het thuisonderwijs moeilijk konden maken of bijvoorbeeld kinderen in gezinnen die zelf zijn getroffen door coronabesmettingen of quarantainemaatregelen.

1820

7.1 Beantwoording schriftelijke vragen 2021 nr. 23, over onderwijsachterstanden als gevolg van corona

7.2 Beantwoording schriftelijke vragen 2021, nr. 95 Ongelijk Investeren van de gelden uit het nationaal programma Onderwijs om maximaal bij te dragen aan kansengelijkheid

1830

De voorzitter heropent de vergadering en leidt dit agendapunt in. Zij refereert bij haar inleiding aan de annotatie bij de agenda (zie boven). Vanochtend is aanvullende agendering gekomen van D66 en de ChristenUnie. Dit onderwerp wordt in één termijn besproken.

De commissie

Mevrouw Assen (PvdA) is blij hierover nu te spreken. De impact van corona is zo groot dat nu gesproken moet worden over wat wel gedaan kan worden om de achterstanden in te lopen.

1840

Ieder kind heeft recht op gelijke kansen. Dat ideaal is nu door corona verder weg gekomen. Zij vraagt naar de stand van zaken sinds de eerste de tweede lock down. Met welke cijfers werkt het college en hoe stuurt het college daarop?

De PvdA merkt dat niet duidelijk is op basis van welke gegevens de ontwikkeling van leerlingen en scholen wordt gemeten. Haar fractie vindt dat een structureel probleem: te weinig data of onbekend met welke acties tot welk effect leiden. Het college spreekt over inzet, en die inzet deelt de PvdA vaak volledig. Het effect, kwalitatief en kwantitatief, ontbreekt vaak in de gegevens.

1850

Zij leest in het verslag van de Utrechtse Onderwijsagenda dat het concreter moet, dat er een Jaarplan moet komen met concrete doelen en prestatie-indicatoren. Zij vraagt of die er inmiddels zijn en of de raad die kan ontvangen.

Ook wordt gezegd dat de gemeente de regie steviger moet voeren. Haar fractie overweegt hierop een motie zodat de raad regelmatig kan informeren over concrete effecten. In andere steden ziet zij dat dat daar vaker gebeurt.

Het ongelijk investeren om gelijke kansen te bieden; zij vraagt of dit plaatsvindt die ongelijke investering. Waaruit blijkt dat?

De wethouder wees in het verleden vaak naar het Stadsnetwerk Gelijke Kansen als het ging om kansengelijkheid en corona. De PvdA gelooft in de waarde daarvan, mits er slagkracht is. Daaraan schort het wat haar betreft.

1860

In de antwoorden op de schriftelijke vragen zag zij dat de wethouder die slagkracht ook wil vergroten. Volgens de PvdA moet het Stadsnetwerk in positie zijn om scholen te ondersteunen en te ontlasten.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) komt terug op het ongelijk investeren en of de wethouder daar wel genoeg op doet. Tegelijkertijd beseft zij dat de PvdA heel hard zal moeten duwen via het landelijke, dan dat er te besuren is omdat de scholen aan de lat zijn om hierin een keuze te maken. Wat doet mevrouw Assen op dat punt zelf om ervoor te zorgen dat degenen die aan de lat staan ook daadwerkelijk tot uitvoering overgaan.

1870

Mevrouw Assen (PvdA) herformuleert de vraag van de mevrouw Streefland als volgt; "Wat doe ik op dit punt zelf om ervoor te zorgen dat de mensen die aan de lat staan ongelijk kunnen investeren (Mevrouw Assen denkt dat mevrouw Streefland doelt op de schoolbesturen en de wethouder). Zij beantwoordt de vraag wat zij zelf doet: zij attendeert erop dat de PvdA het erg belangrijk vindt dat gefocust wordt op waar het geld het hardst nodig is. Zij gelooft dat via de overleggen ook in samenwerking heel veel mogelijk is, alleen al vanwege de wettelijke verplichtingen

die er zijn: de lokale impliciete agenda, het gezamenlijk segregatie tegen moeten gaan, dat ook landelijk bepaald is, et cetera. Zo zijn er verplichtingen waaraan het college samen met de schoolbesturen gecommitteerd is. Zij gelooft dat in gezamenlijkheid daar veel mogelijk is.

1880 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) begrijpt dat punt heel goed. Ook het onthand voelen over dat de gemeente er niet rechtstreeks over gaat. Tegelijkertijd denkt zij dat partijen ook goed moeten zoeken naar routes, en niet de indruk moeten wekken als gaat de gemeente hierover. Zij oppert dat het stadsbestuur goed de linken moet leggen met degenen die er wel over gaan (het landelijke beleid de schoolbesturen zelf) om hen te bevragen over wat zij nog meer kunnen doen en een en ander openlijk moet laten zien om die eerlijke kans te bieden. Zij zou dat vooral willen stimuleren.

Mevrouw Assen (PvdA) antwoordt hierop dat de gemeente in allerlei samenwerkingsverbanden zit, en van daaruit invloed heeft. Zij is benieuwd hoe mevrouw Streefland dat ziet.

1890 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) is een groot voorstander van samenwerking. De scholen en schoolbesturen gaan zelf over de MPO-gelden. Dan is het volgens haar aan het gemeentebestuur om daarover op een goede manier het gesprek te voeren en tegelijkertijd niet de indruk te wekken als gaat de gemeenteraad, dan wel het college, daarover. Zij stelt voor het gesprek met de besturen en de scholen op een goede manier te voeren ervoor te zorgdragen dat er een gezamenlijke agenda is. Dat zou zij graag willen stimuleren.

1900 **Mevrouw Assen** (PvdA) vervolgt haar betoog met de vraag te stellen welke rol het stadsnetwerk de wethouder dan wel moet pakken, hoe zij vindt dat het gaat en waar zij mogelijkheden ziet voor verbetering. Haar fractie overweegt hierbij een motie om het budget op te hogen, maar ziet ook in de beantwoording van de schriftelijke vragen dat de wethouder wil inzetten om dit gezamenlijk met schoolbesturen te doen; zij vraagt zich af hoe dat er inmiddels uit ziet.

1910 Bij de antwoorden op de schriftelijke vragen schikt haar fractie van de onduidelijkheid vanuit het Rijk over het Nationaal Plan onderwijs. Op de site van het ministerie staat duidelijk dat er meer geld gaat naar scholen of leerlingen die harder getroffen zijn door corona. Maar haar fractie ziet dat nergens concreet terug. Zij vraagt of de wethouder daarmee iets doet richting Den Haag. Wanneer daarover pas in juni duidelijkheid komt, is dat voor scholen niet werkbaar om dit voor de zomervakantie nog uit te voeren. Het onderwijs OMT heeft in de afgelopen week nog kritiek geuit in het NRC, namelijk dat de scholen te snel en teveel moeten. Zij is benieuwd hoe de wethouder daarover bij de scholen informatie ophaalt en wat zij daarmee doet. Zij is benieuwd of de wethouder herkent dat schoolbesturen door allerlei hoepels moeten springen om het geld te kunnen uitgeven en of en hoe zij zich er hard voor kan maken dat die signalen in Den Haag terecht komen.

Zij vraagt of de wethouder kan zeggen wat er in Utrecht nu of op de korte termijn gebeurt om achterstanden weg te werken, hoe dat is georganiseerd en welke scholen of schoolbesturen daarbij zijn aangehaakt.

1920 Zij vindt het goed te lezen dat er vanuit de Utrechtse Onderwijsagenda het team is ingesteld om de coördinatie op zich te nemen van het NPO (Nationaal programma Onderwijs). Zij gaat na bij de wethouder of zij goed leest dat daar een coördinerende functie zit en zij vraagt hoe breed maatschappelijk wordt samengewerkt.

Ook vindt haar fractie het positief te lezen dat verwezen wordt naar High Dosage Tutoring van Bo Paulle.

Mevrouw Assen gaat in op de forse korting op de onderwijsachterstandsmiddelen vanuit het Rijk. Het college heeft dat tijdelijk deels gecompenseerd, maar niet structureel. Dat betekent feitelijk minder geld en minder inzet om achterstanden weg te werken. Dat is nadelig voor de kansengelijkheid. De gemeente heeft er zelf invloed op. De effecten van corona op de kansengelijkheid zijn bekend.

1930 Haar fractie verwacht de voor de hand liggende prioriteit als het gaat om het terugdringen van de kansengelijkheid, terug te zien in de keuzes die het college maakt.

Van de stand van zaken in de voorschoolse educatie wordt mevrouw Assen verdrietig, gezien ook op de lange termijn. Het gaat haar om de medewerkers en om de kinderen. Kwaliteit en bereik hollen achteruit. Het college koppelde aan de verandering ook een bezuiniging. De wethouder heeft de oud medewerkers twee weken geleden gesproken en hun aanbevelingen ontvangen. Mevrouw Assen vraagt wat de wethouder daarmee gaat doen.

1940 Zij vraagt hoe het staat met de motie om het aanbod vanaf twee jaar in beeld te brengen. De periode tussen nul en vier jaar is enorm belangrijk als het gaat om de kansengelijkheid. De PvdA zal sowieso vervolg geven aan de aanbevelingen als die van Spelenderwijs. Zij hoopt erop dat meer partijen dat doen.

Haar fractie wil echt weten welke effecten het beleid heeft om te kunnen controleren en te sturen. Zij stelt zich voor dat de wethouder dat ook wil. Naar zij hoopt kan de wethouder de informatie spoedig met de raad delen. Anders beschouwt zij de inzet op gelijke kansen als voornamelijk één van woord en minder één van daad.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) schetst hoe complex en belangrijk het onderhavige onderwerp is.

1950 De gemeente ontving een brief van de minister over het Nationaal Plan Onderwijs. Daarin staat nog niet hoe de middelen precies verdeeld gaan worden, maar wel dat het grootste deel daarvan naar de scholen zelf gaat en een klein deel naar de gemeenten.

Haar fractie constateert dat er mooie impulslijnen uitgezet zijn, maar dat de aandacht op hoe iedereen ermee omgaat, relevant blijft. Het lijkt haar goed als gemeente de scholen te helpen en zodontig aan te jagen. Zij benadrukt dit en ziet het ook terug in de beantwoording door de wethouder. Zij vraagt de bevestiging van de wethouder dat het vooral belangrijk is te beginnen met kinderen die de aandacht het hardst nodig hebben. Zij adviseert de scholen te helpen om na te gaan wat nodig is.

1960 Zij gaat in op het advies brede brugklassen in te stellen om op die manier de verschillen te verkleinen. Zij vraagt of de wethouder extra mogelijkheden ziet om in Utrecht dit verder te stimuleren. Moet de nadruk gelegd worden op lijn 3 of moet het bestuur daarin iets mogelijk maken door samenwerking tussen scholen en daarmee extra aan de slag te gaan?

Het lastige is dat voor de impulslijn de inzet van menskracht nodig is. Zij vindt het goed om na te gaan hoe hierin te kunnen investeren zonder dat daarin allerlei commerciële instanties er een stempel op gaan drukken. Zij geeft het college daarin drie punten mee:

(1) Zij pleit ervoor meer in te zetten op onderwijsassistenten. Die stonden genoemd bij lijn 3 van het coronamaatregelenpakket. Daar stond bij dat er niet voor is gekozen

- 1970 omdat het net te lang duurt. Haar fractie denkt wel dat het op de korte en lange termijn zou kunnen helpen. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- (2) De samenwerking in het Gelijke Kansen Netwerk is cruciaal. Uit de beantwoording blijkt dat die een grote rol speelt. Zij moedigt het college aan daarop hard in te zetten. Dat geldt vooral ook voor de buitenschoolse activiteiten die een hele belangrijke rol kunnen spelen op de emotionele en sociale ontwikkeling. De ontwikkelingsvragen die er nu zijn, gaan ook over groepsbinding, werkhouding, en een brede ontwikkeling.
- (3) In de beantwoording van de vragen geeft de wethouder aan kansen te zien in de ondersteuning van scholen door maatschappelijke initiatieven en door samenwerking met de universiteit, HBO en MBO. Zij vraagt zich af welke kansen het college daarin ziet en welke daarvan zullen worden opgepakt.
- 1980

De heer Boudens (SP) grijpt deze mogelijkheid aan om aan de voorkant accenten te leggen omdat er nog steeds onduidelijkheid is over de verdeling van de middelen. Met die accenten geeft de SP aan waarop de nadruk zou moeten liggen. De vraag is hoe onderwijsachterstanden zo goed mogelijk te voorkomen.

- Met betrekking tot het Stadsnetwerk merkt hij op dat van dat netwerk veel gevraagd wordt. Dat netwerk is een belangrijke spil en heeft een makelfunctie. Het netwerk is voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor het bereiken van kansengelijkheid in het Utrechtse onderwijs. Wat zijn fractie betreft neemt het college hierin meer regie en verantwoordelijkheid. Het is belangrijk dat er voldoende ondersteuning en financiering is. De ondersteuning van deze organisatie is zeer beperkt. Het college geeft dat ook min of meer toe in de beantwoording van de schriftelijke vragen. Maar het college schrijft ook over medefinanciering van het Stadsnetwerk. Het college wentelt de verantwoordelijkheid af op een netwerk van vrijwilligersorganisaties en vervolgens zegt het college dat scholen er aan mee moeten betalen. De scholen gaan over de uitgaven in het onderwijs en de gemeente gaat over de gemeentelijke uitgaven. Hij vraagt of het college kan toezeggen dat het de middelen voor het MPO die aan de gemeente toekomen, in ieder geval zal investeren in de ondersteuning van Stadsnetwerk Kansengelijkheid. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
- 1990
- 2000

Mevrouw Assen (PvdA) wil ook graag dat het stadsnetwerk zo snel mogelijk zoveel mogelijk slagkracht heeft. Zij vindt het reëel dat de wethouder ook aan de schoolbesturen een bijdrage vraagt op basis van vrijwilligheid nu die ook veel geld gaan ontvangen van het Nationaal Plan Onderwijs. Waarom is de SP daarop tegen?

De heer Boudens (SP) kan daarin meegaan wanneer het een vrijwillig karakter heeft. Zo las hij het niet in de communicatie hierover. Als het als voorwaarde wordt gezien, geeft dat een verkeerd signaal wat hem betreft.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) denkt de andere kant op. Het Stadsnetwerk is niet het enige waarop de gemeente kan coördineren. Zij denkt aan het betrekken van allerlei onderwijsinstellingen. De vraag is hoe de keuze voor partners te wegen.

- 2010 **De heer Boudens** (SP) kiest voor zijn strategie en ziet die als kansrijk.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn

Hij vindt het in deze tijd van cruciaal belang dat alle kinderen in Nederland die onderwijs genieten uitgerust zijn met een device. Een extra financiële injectie van het college zou daarbij helpen. Er zijn signalen dat de inspanning van het college onvoldoende is om alle Utrechtse leerlingen in staat te stellen onderwijs te volgen. Hij vindt

de tekorten in deze tijd tragisch. Hij stelt voor prioriteiten te stellen in de besteding met het oog op het doel dat alle Utrechtse leerlingen in staat zijn onderwijs te volgen.

- 2020 Het onderzoek van de universiteit Utrecht wees uit dat scholen met een hoge schoolrekening er iets op vooruit gaan en dat leerlingen daar geen leerachterstand oplopen. Ondertussen gaan scholen met een lage schoolrekening er op achteruit. Het lijkt van groot belang de schoolrekening te verhogen. Zijn verzoek aan de wethouder is om bij de besteding van de MPO-gelden goed te kijken naar de scholen met een lage schoolrekening en hoe er naar te kijken wat dat voor deze ouders betekent, eventueel samen met de wethouder voor Werk & Inkomen. Hij vraagt of het college bereid is financiën uit te trekken voor een stukje armoedebestrijding van ouders en hoe daarmee de kansengelijkheid te bevorderen.
- 2030 **Mevrouw Van Mil** (Student & Starter) sluit zich aan bij de oproep van de PvdA een goed beeld te hebben van het effect van het beleid. Zij ondersteunt de inbreng van de heer Boudens met zijn oproep de ongelijkheid verder aan te pakken en zijn beschouwing over wat daarvoor nodig is. Zij wil nader ingaan op de bijzaken die nodig zijn om het onderwijs mogelijk te maken voor iedereen: de internet verbinding en het device om op te werken. Zij is benieuwd hoe de wethouder hierover denkt. Daarnaast pleit zij voor rustige plekken om zelfstandig te kunnen werken. Zij doet de suggestie na te gaan of in een buurthuis of in de bibliotheek rustige plekken zijn te creëren. Zij vindt het goed dit te blijven stimuleren.
- 2040 Het zou jammer zijn wanneer zo hard gewerkt wordt aan het vooruit brengen van de kwaliteit van het onderwijs voor sommige kinderen, dat andere kinderen daarmee achteruit gaan. Zij sluit zich aan bij de lerarenassistent van GroenLinks. Het lerarentekort blijft tot haar spijt een groot probleem. Zij is benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen de inzet van woningen om het lerarentekort daarmee tegen te gaan. Zij doet de suggestie hierop samen te werken met andere wethouders. Zij legt de vraag voor wat de aanpak daarvan kan zijn. Rijke ouders kunnen gemakkelijker extra begeleiding inhuren wanneer achterstand moet worden ingelopen of wanneer het vak ingewikkeld is; zij doet de suggestie huiswerkbegeleiding te organiseren in samenwerking met de universiteit en hogeschool.
- 2050 **Mevrouw Meerdling** (VVD) merkt op dat het belangrijkste punt in de informatie van het college over de aanpak van de achterstand als gevolg van de coronacrisis, dat Utrecht is aangesloten bij het Nationaal Programma Onderwijs. Wanneer zij de beantwoording van de schriftelijke vragen leest, ligt de concrete uitwerking van dat programma vooral bij de scholen zelf. Zij moeten een schoolscan uitvoeren en daarna passende maatregelen nemen, gekozen uit een menukaart van interventies. Op dat punt ziet haar fractie niet zo'n grote rol voor de gemeente weggelegd. Zij vraagt de wethouder of scholen op punten te ondersteunen zijn, bijvoorbeeld bij het indienen van plannen.
- 2060 Zij leest dat de gemeente in aansluiting op het Nationaal Programma Onderwijs samen met partners uit de stad een lokaal plan ontwikkelt. Zij ziet dan de briefing aan de G4-wethouders. Het is niet helemaal duidelijk hoe deze plannen specifiek aansluiten op de achterstanden, opgelopen door corona. Het lijkt in deze plannen

meer te gaan om een langjarige inzet op het tegengaan van kansenongelijkheid en achterstanden in de breedte. Dat vindt mevrouw Meerding op zich niet erg, omdat de plannen zeer goed zijn. Zij vraagt zich af of dit echt iets nieuws is en of daarvoor extra geld is vrijgemaakt vanuit het college.

- 2070 Als het gaat om de verdeling van de gelden voor het inlopen van onderwijsachterstanden, pleitten veel partijen voor ongelijk investeren. De VVD vindt dat mooi klinken maar maakt daarbij enkele kanttekeningen. Het grote probleem is dat nog niet bekend is hoeveel geld de gemeente krijgt, per leerling of per school. Wanneer er genoeg geld is om alle leerlingen te helpen, is ongelijk investeren logisch. Het ene kind heeft meer nodig dan het andere. Het wordt lastig wanneer er onvoldoende middelen zijn om kinderen met achterstanden bij te spijkeren. Zij vraagt of het college kinderen met een grote achterstand volledig gaat helpen en kinderen met een kleine achterstand helemaal niet. Dat laatste lijkt haar fractie niet de bedoeling. In het verlengde daarvan vraagt haar fractie aandacht voor de groep kinderen die normaal gesproken niet zo in het vizier is. Corona leidt ook tot achterstanden bij kinderen die eerder geen achterstand hadden. Zij vraagt hoe de wethouder er tegenaan kijkt en hoe voor deze groep de achterstanden tijdig te signaleren zijn en daarop goed is in te spelen.
- 2080

De heer Kos (CDA) maakt zich zorgen over de onderwijsachterstanden als gevolg van de coronacrisis. Sommige zaken blijven onduidelijk.

Het CDA geeft een aantal uitgangspunten mee.

- Hij sluit zich aan bij mevrouw Meerding over wat hij heeft gezegd over de achterstanden. Het is heel belangrijk te blijven kijken naar de kinderen die al achterstand hadden. Door de coronacrisis kunnen ook andere kinderen in een moeilijke situatie terecht komen. Hij schetst mogelijkheden.
- 2090

Mevrouw Assen (PvdA) deelt wat mevrouw Meerding en de heer Kos zeggen: de lagere en middengroepen worden het hardst getroffen. Zij vraagt of het CDA en de VVD dit met haar delen en of daarop dan ook eerder de focus ligt.

De heer Kos (CDA) bevestigt dat daar de grootste klappen vallen. Hij is het eens met de focus. Hij pleit er wel voor niet alleen daar naar te kijken en dan per ongeluk mensen te vergeten die op een andere manier in het nauw gekomen zijn.

- Mevrouw Meerding** (VVD) sluit zich aan bij de woorden van de heer Kos hierover. Zij probeert het dilemma te schetsen. Meer de nadruk daarop leggen vindt zij logisch. Daar zijn de achterstanden groter. Voor haar fractie betekent dat niet dat al het geld naar de scholen gaat met de meeste achterstanden en vervolgens de scholen waar ook achterstanden zijn, helemaal niet meer. Er moet wat haar betreft een balans gevonden worden. Zij denkt in termen van dat ieder kind met een achterstand minimaal een bepaalde mate van hulp krijgt. Dan is bij de ergste achterstanden te kijken naar waar extra ruimte is om daarop in te zetten.
- 2100

- De heer Kos** (CDA) vraagt inzet op de lange termijn. Hij sluit zich in dat opzicht aan bij de inbreng van D66 en de ChristenUnie. Hij heeft niet de illusie alles op de korte termijn te kunnen oplossen en dat alle onderwijsachterstanden in een keer zijn in te halen. Het college gaf aan te kiezen voor een structurele en duurzame inzet op de cognitieve ontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling en op de mentale en fysieke gezondheid. Ook hij vraagt aandacht voor de mentale en fysieke gezondheid, ook van die van de kinderen. Daarbij is het ook belangrijk oog te hebben voor de
- 2110

thuissituatie en de gezinssituatie. De vraag blijft wat het bestuur daaraan concreet gaat doen. Heeft het college hiervoor plannen?

Hij is blij met de samenwerking met Stadsnetwerk Gelijke Kansen waarin vrijwilligersorganisaties verenigd zijn. Hij zou het goed vinden wanneer het college zich uitspreekt zoveel mogelijk te willen inzetten op duurzame relaties met deze maatschappelijke partners. Ook als het gaat om de financiering mag wat hem betreft de gemeente een rol spelen om die vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke organisaties te steunen. Hij refereert aan het desbetreffende debat tussen de SP en de PvdA geeft aan zich aan te kunnen aansluiten bij de inbreng van mevrouw Assen dat daarbij ook naar andere partners gekeken kan worden. De heer Kos is benieuwd of de wethouder mogelijkheden ziet de landelijke gelden die de gemeente krijgt vanuit het Rijk een rol te laten spelen voor het Stadsnetwerk Gelijke Kansen.

2120

Hij roept het college op andere organisaties te vinden en daar actief te zoeken naar diegenen die zich willen aansluiten in de strijd tegen onderwijsachterstanden.

Hij vindt het goed dat er intensief samengewerkt wordt met de werkgroep van de Utrechtse Onderwijsagenda waarin kennis wordt gedeeld onder schoolbesturen en gemeente. Hij is blij te vernemen dat daarin wordt nagegaan of de kleinere of de grotere schoolbesturen vooruitlopen op het gemeentelijk programma en ondersteuning nodig hebben van de gemeente binnen de reguliere begroting. Hij vraagt of daarover al meer te zeggen is. Wordt die behoefte bij scholen geïnventariseerd?

2130

Wordt de raad geïnformeerd over de behoefte die dan aan het licht zal komen. Zijn er al scholen die op deze manier ondersteund worden?

De heer Saiah (D66) zal zich zoveel mogelijk aansluiten.

Hij uit zijn grote wette hierin voor het onderwijs en voor de wijze waarop scholen zich in de afgelopen maanden hebben ingezet om onderwijsachterstanden tegen te gaan. De leraren hebben echt bergen verzet om de kinderen zo goed als mogelijk onderwijs te geven. Hij heeft daarvoor bewondering. Dat geldt ook voor het personeel van de kinderopvang, de voorschool en alle andere probleemonderwijs.

2140

Hij kan zich aansluiten bij het punt van mevrouw Assen over het meten en dat de raad daarover vaker geïnformeerd zou kunnen worden. Hij vraagt aanvullend of iets vaker de stukken en de documenten die ook besproken worden in het platform van de Onderwijsagenda, naar de raad te sturen zijn. Hij denkt dan eens in het kwartaal. Dat zou zijn fractie helpen.

Hij vraagt aanvullend op het punt van de heer Kos over het gezin, of het thuis lesgeven geleid heeft tot een grotere ouderbetrokkenheid. Is die betrokkenheid veranderd. Hij vraagt hierop de reactie van het college. En vraagt haar dit in kaart te brengen.

2150

Wanneer die betrokkenheid is vergroot, doet hij de suggestie vanuit de Voorlees-

expres bijvoorbeeld, die ouderbetrokkenheid ook te stimuleren. In de raad wordt niet veel gesproken over het Speciaal Onderwijs. Hij wil daar nu kort bij stilstaan. Het gaat dan om kinderen die soms een extra kwetsbare gezondheid hebben waarover de ouders zich ook zorgen maken. Veel van deze kinderen hebben extra hulp nodig, bijvoorbeeld bij het aantrekken van de jas. Hij is benieuwd te vernemen of het college zicht heeft op hoe het speciaal onderwijs gevaren is in coronatijd. Is het speciaal onderwijs aangesloten bij het stadsnetwerk Gelijke Kansen? Of zijn er andere manieren waarop het Speciaal Onderwijs te betrekken is bij de plannen die het stadsbestuur maakt op het tegengaan van achterstanden in het onderwijs?

2160 Hij gaat in op de lokale extra inzet bovenop het nationale programma. Het gaat hem dan nadrukkelijk over of er nog een moment komt waarop de raad hier nog naar kan kijken of dat er al plannen gemaakt worden die op een gegeven mens uitgevoerd gaan worden. Als het aan zijn fractie ligt wordt ook goed gekeken naar de langetermijnvisie. Hij wil de nadruk leggen op het weghalen van de stress en de druk van de schouders van de ouders, en van de leraren.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt de woorden van de heer Saiah. Zij zou alles willen doen om die druk te verlagen. Zij vroeg de wethouder daarom naar de extra ondersteuning die eerder bestond vanuit de OAB-middelen (Onderwijsachterstandsmiddelen) en waarop gekort is. Zij vraagt of de heer Saiah hier ook winst in ziet wanneer daarmee meer te ondersteunen zou zijn.

2170 **De heer Saiah** (D66) antwoordt bevestigend in die zin dan wanneer daartoe de mogelijkheid bestaat. Hij vervolgt zijn inbreng.

Hij gaat in op de aansluiting van de onderwijspartners met de zorg. Die aansluiting moet zijns inziens zo strak zijn dat het mogelijk is om kinderen, jongeren en studenten heel snel te helpen. Kan de wethouder een duiding geven hoe zij daarop reflecteert, hoe die aansluiting op dit moment geregeld is en of daarin nog verbeterpunten zitten.

2180 De tweede gaat over de zomer die er aankomt. Dan gaat het over de korte termijn acties. Zijn fractie legt de nadruk op, ook te kijken naar het verbreden van de horizon, inplaats van het basale in taal en rekenen. Hij pleit ervoor kinderen iets anders te laten doen. Welke rol ziet de gemeente daarin voor zichzelf? Hij vraagt de wethouder daar nog een keer naar te kijken.

Mevrouw Assen (PvdA) sluit zich daarbij graag aan. Ook zij gelooft sterk in de waarde van het vergroten van de leefwereld.

De heer Saiah (D66) pleit ervoor straks iets aan maatwerk te kunnen bieden aan kinderen. Dan gaat het over nationale programma en het ongewisse over de spreiding van de middelen. Hij pleit voor de mogelijkheid te schakelen als in een andere wijk een kind elders meer baat heeft bij een programma dan in diens eigen wijk.

Hij vraagt of de wethouder die optie kan meenemen.

2190 Hij denkt dat de grootste struggle gaat komen op de overgang van PO naar VO, juist wanneer gesproken wordt over de vertragingen die opgelopen zijn. Dat kinderen die in het afgelopen jaar heel weinig fysiek onderwijs hebben gekregen, nu in een hele nieuwe situatie geplaatst worden, namelijk de middelbare school. Hij weet niet welke plannen door het onderwijs zelf gemaakt worden om daarmee om te gaan. Misschien kan de wethouder dit meenemen als aandachtspunt in de overleggen in het platform van de Utrechtse Onderwijsagenda. Wat is er te doen om de kinderen die nu in de nieuwe context terecht komen toch te laten meedoen?

Ook zijn fractie is een grote fan van het Stadsnetwerk Gelijke Kansen. Zijn fractie ziet daar veel voordelen in, juist ook omdat dit á la de armoedecoalitie iets is van de stad waarbij de gemeente zich aansluit.

2200 **Mevrouw Streefland** (ChristenUnie) benadrukt dat niet alles werkt en niets werkt altijd in het onderwijs. Zij gaat in dat licht in op het navolgende. Hoe in te zetten op het wegwerken van onderwijsachterstanden? Wat haar betreft is een sterk lerarenteam op scholen, met een beter cultuurbeleid erg effectief. Zij vraagt of de wethouder op de hoogte is van de plannen van de scholen en de koepels/de

besturen, de versteviging van de kwaliteit van de lerarenteams. Zij vraagt of het college zicht heeft op het lerarentekort, juist daar waar dat in de stad een probleem is.

2210 Zij pleit ervoor interventies toe te passen waarvan bekend is dat ze werken: feedback, zelfregulatie, het versterken van leesvaardigheid, kan de leerlingen maanden winst opleveren.

Extra maatregelen gericht op het wegwerken van achterstanden.

De heer Saiah (D66) is erg benieuwd te vernemen hoe mevrouw Streefland kijkt naar de ouderbetrokkenheid. Meer ouders zouden een dergelijk programma aangeboden kunnen krijgen zo dat zij iets met de kinderen kunnen doen.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) is daarvan voorstander in die zin dat zij weet dat Taal doet Meer een belangrijk basisprogramma is. Daarnaast pleit zij voor vergroting van de stimulans in de klas om te lezen. Dat heeft uiteindelijk veel effect. Zij is voorstander van een zo groot mogelijke aanpak.

2220 Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat enkele interventies veel resultaat boeken op het verkleinen van de onderwijsachterstanden. Zij noemt in dit verband "peer tutoring". Eén op één begeleiding. Professionalisering van leraren. De verlengde schooldag en de zomerscholen werken veel minder voor het wegwerken van de achterstanden. Andere gemeenten hebben veel interesse in de wijze van werken van de gemeente Utrecht: de samenwerking in het netwerk tussen schoolbesturen, de gemeente en ook andere partners. Zij moedigt het college aan hiermee door te gaan.

2230 **Mevrouw Assen** (PvdA) pleit ervoor de zomerschool wel te benutten vanwege de duur van de vakantie. Ze stelt als voorwaarde dat er dan een effectief programma is. Zij vraagt of mevrouw Streefland die opvatting deelt en/of zij daarvan de meerwaarde inziet.

Mevrouw Streefland vindt dat mevrouw Assen daarmee een goede randvoorwaarde schetst, namelijk dan goed te moeten kijken naar de inhoud van het programma en in hoeverre het bijdraagt aan het wegwerken van de achterstanden.

De voorzitter geeft de niet-agenderende fracties korte de gelegenheid inbreng te leveren.

2240 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) deelt de wens van andere partijen om alle kinderen met een achterstand zo goed mogelijk te helpen. Zij ziet tegelijkertijd ook in dat sommige kinderen meer achterstand hebben opgelopen dan anderen. Zij denkt dat daarop de nadruk zou moeten liggen.

Voor haar is nog niet duidelijk wat er met scholen gebeurt die geen plan indienen voor het verkrijgen van financiële middelen. Zij vraagt daarop de reactie van de wethouder.

2250 Zij sluit zich aan bij de wensen van de PvdA voor beter zicht op concrete effecten van beleid. Zij deelt de zorg van de SP over de laptops en een goed internet, et cetera. En de werkplek vanuit huis en de wens voor een rustige werkplek zoals genoemd door de fractie van Student & Starter. Zij is benieuwd hoe de wethouder daarover denkt en of daarvoor een goede aanpak komt. Als het gaat om de langere termijn vraagt hij zich af waarom het college zich niet meteen richt op een meer structurele oplossing. Tijdelijke middelen zijn mooi, maar dat is niet de oplossing. De achterstand is niet direct met veel geld op te lossen.

De heer Simsek (DENK) is blij met de aandacht voor de onderwijsachterstanden als gevolg van de coronacrisis. Hij dankt de agenderende fracties en hij complimenteert de scholen voor hun inzet om tijdens de coronacrisis zo goed mogelijk onderwijs te kunnen geven.

2260 Hij sluit zich aan bij de PvdA dat het belangrijk is om een goed beeld te hebben van het effect van het beleid. Daarnaast ondersteunt zijn fractie het idee van ongelijk investeren maar zou zijn fractie wel graag een beter beeld willen hebben van de middelen die de gemeente krijgt.

Zijn fractie vindt dat er nog geen duidelijkheid is over wat er gebeurt met scholen die geen plan indienen. Zijn fractie krijgt daarover graag meer duidelijkheid.

Verder kan zijn fractie zich aansluiten bij het idee van GroenLinks voor de inzet van leerlingassistenten.

2270 Ook schaaft hij zich achter het idee het gemakkelijk te maken voor leraren een woning te vinden. Het kan ook behulpzaam zijn wanneer het gemakkelijk is om een parkeervergunning te krijgen in de omgeving van scholen. Dat bleek elders ook zeer effectief, ook in het kader van het lerarentekort en de mankracht die nodig is om de achterstanden weg te werken.

Hij sluit zich aan bij het punt van Student & Starter over huiswerkbegeleiding.

De voorzitter schorst in afstemming met de wethouder de vergadering gedurende 10 minuten en heropent de vergadering om 17.25 uur.

De beantwoording

Wethouder Klein bevestigt dat dit een belangrijk onderwerp is waarmee het bestuur nog niet klaar is. Het college wil in overeenstemming met de verklaring handelen.

2280 De G-4 wethouder onderwijs zetten in januari 2021 in op zo snel mogelijk weer fysiek onderwijs te geven, juist om achterstanden te voorkomen. Ten tweede pleitten de wethouders voor een nationaal plan voor gelijke onderwijskansen om juist ook de achterstanden als gevolg van corona aan te pakken. Ze noemt in dit verband vier punten die er ook voor de lange termijn zullen zijn:

- een gelijke toegang tot kleutervoorziening van 0 – 4
- de extra leertijd voor kinderen en jongeren die die het hardste nodig hebben in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs
- uitstellen van het selectie moment op de middelbare school
- het bestrijden van het lerarentekort.

2290 Vervolgens is in februari een Nationaal Programma Onderwijs gepresenteerd. De wethouder denkt dat dat een hele belangrijke eerste stap is. Het kabinet is demissionair. In de formatie zal dit structureel moeten worden. De wethouders Onderwijs van de G-4 zetten zich daar ook voor in.

Zij deelt het ongeduld en de urgentie nu echt tot actie te moeten overgaan. Tegelijkertijd is het een gegeven dat het gemeentebestuur de lakens niet uitdeelt in het onderwijs. Het gaat hier om het ministerie van OCW in relatie tot de scholen voor het leeuwendeel van dit geld.

2300 In de brief van de minister is het de wethouders onderwijs in Nederland verteld dat voor de scholen in juni helderheid komt over de budgetten en voor de gemeente komt die helderheid in juli. Het gaat om 300 miljoen euro voor alle gemeenten in Nederland.

De wethouder benadrukt dat de partijen gezamenlijk hiervan een succes moeten maken. Alles wat partijen kunnen doen, zullen ze moeten doen gericht op de toekomst van de kinderen.

Ingaand op de inbreng van de fractie van de PvdA was de vraag van die fractie of er een recent beeld is van de stand van zaken. Het ministerie van het OCW heeft de opdracht gegeven aan de scholen om schoolscans te maken: hoe gaat het met de leerlingen, zijn er bepaalde vakken onderbelicht in de afgelopen periode? Die resultaten zullen tussen de scholen en het ministerie worden uitgewisseld. De minister heeft gevraagd een terugkoppeling te geven aan de gemeenten, eventueel meer op hoofdlijnen zodat ook de gemeenten kunnen weten wat er gaande is. Die informatie zal de wethouder dan delen met de raad.

In 2022 zullen de schoolscans opnieuw gehouden worden om op die manier te kunnen monitoren hoe zich dat ontwikkelt. Naast deze schoolscans heeft het college in Utrecht gezegd te willen weten waarover het spreekt. Samen met de universiteit Utrecht zijn er kleinere onderzoeken gedaan. Daarbij is ook gekeken naar de effecten van de manier van lesgeven. Vanuit de Utrechtse onderwijsagenda is de opdracht gegeven om dit voort te zetten en ook de tweede lock down daarin mee te nemen en ook niet alleen het basisonderwijs maar ook het voortgezet onderwijs. De wethouder hoopt daarover in het derde kwartaal de raad meer te kunnen laten weten.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt verheldering. Zij was in de veronderstelling dat de gemeente meer deed om in de smiezen te hebben hoe scholen zich ontwikkelen, dat dat niet alleen afhing van het oordeel van inspectie. Dus ook vóór corona al. Zij vraagt of dat juist is.

Wethouder Klein zet uiteen dat inspectie de onderwijskwaliteit respecteert. De scholen zijn verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit. Er zijn allerlei overleggen om na te gaan hoe gewerkt wordt aan het wegwerken van onderwijsachterstanden, hoe is daarop de kennis onderling te delen? De gemeente doet die controle niet. Wat nu plaatsvindt, is een slag dieper dan wat vanuit de gemeente wordt gedaan. De wethouder denkt dat dat gezond is. Het is belangrijk na te gaan waar de gemeente het verschil kan maken en waar de toegevoegde waarde is te laten zien.

Mevrouw Assen (PvdA) is zelf op zoek naar die data daarover: bijvoorbeeld referentieniveaus taal en rekenen. Is die informatie niet beschikbaar of niet deelbaar?

Wethouder Klein voorziet een blik op de klok dat zij nog toezeggingen zal doen schriftelijke informatie te zullen toevoegen. Zij denkt dat het goed is om daarop terug te komen. Zij neemt aan dat het de fractie van de PvdA vooral gaat hoe bekend is wat er aan de hand is en hoe de gemeente daarop wil acteren. De wethouder zegt dan een brief toe voor het derde kwartaal waarin zij dit als eerste punt zal noemen. Hoe is bekend hoe de ontwikkeling van leerlingen gaat en hoe kan de gemeente daarop acteren?

De fractie van de PvdA vroeg naar de effecten, kwalitatief en kwantitatief. Dat hangt hiermee samen. De wethouder attendeert op nieuwe indicatoren, ontwikkeld samen met het onderwijsveld om in de programmabegroting en in de Verantwoording beter aan te sluiten bij datgene wat vanuit het onderwijs gedaan wordt momenteel: gelijke kansen, aansluiten onderwijs arbeidsmarkt, onderwijshuisvesting en zeker ook het lerarentekort. De wethouder denkt dat dat daarbij zal helpen. Daarbij waren ook raadsleden betrokken. Deze informatie zal meegestuurd worden met de Voorjaarsnota.

2350 De fractie van de PvdA vroeg naar Utrecht Leert het ongelijk investeren. De wethouder bevestigt dat dit inderdaad gedaan wordt op schoolniveau. Dan wordt gekeken waar het geld het hardst nodig is. Dat is niet alleen een beslissing van de gemeente, maar die beslissing wordt genomen in gezamenlijkheid met de schoolbesturen. De wethouder kan ook hier zeggen dat het college in het derde kwartaal de voortgangsrapportage van Utrecht Leert aan de raad zal toesturen.

Mevrouw Assen (PvdA) wil niet alleen het kwantitatieve lerarentekort weten maar ook het kwalitatieve, de opvang en vervanging op school, de wisselingen. Zij wil zich ervan vergewissen dat die toegezegde informatie het volledige beeld zal geven van het lerarentekort.

2360 **Wethouder Klein** merkt op dat bij Utrecht Leert de belangrijkste actielijn het aantrekken en behouden is van onderwijstalent voor de stad. Wat daarmee samenhangt, komt ook in die rapportage. Dit betreft ook de opleiding van leraren. Aandacht zal besteed worden aan waar meer nodig is.

Gevraagd is naar het Stadsnetwerk, waarbij sprake is van samenwerking binnen de Gelijke Kansen Alliantie. Het college heeft een basis gelegd in financieel opzicht en het helpt als de schoolbesturen daaraan meebetalen. Het college is bereid na te gaan hoe op een goede manier dit gezamenlijk is te delen. De fractie van de SP vroeg hier ook naar. Het college is begonnen met 0,4 fte. De ambities zijn nu groter. Het zal in de komende tijd verder moeten groeien. Daarbij is het ook belangrijk dat

2370 het relevant is dat mensen uit de stad hun toegevoegde waarde kunnen hebben. De wethouder denkt daarbij aan vrijwilligers die daaraan mee kunnen doen. Richting de fractie van het CDA zegt de wethouder dat zij zeker openstaat voor nieuwe vrijwilligers. Zij deelt mee dat studenten zich ook melden en in de klas hun bijdrage leveren. Dit is de manier van werken waarop het gemeentebestuur trots kan zijn.

De fractie van de PvdA vroeg ook aandacht voor het onderwijs-OMT. De wethouder bevestigt dat dat OMT zinvolle opmerkingen maakt. Ze mogen gevraagd en ongevraagd advies geven. Het OMT attendeert er vooral op niet alles te snel en teveel te doen en ook goed te kijken naar hoe op een duurzame manier het onderwijs is te geven. De wethouder denkt dat het goed is om zelf daarvoor ook aandacht te blijven houden. Zij refereert aan de door haar vier genoemde punten in dit verband.

2380 Op de vraag van de PvdA over de hoepels waardoorheen gesprongen moet worden bij een aanvraag, zet het college uiteen dat het vanuit Utrecht heeft aangegeven zoveel mogelijk aan te sluiten bij de normale rapportage die scholen moeten doen zodat het er niet bovenop komt. Zij voegt daaraan toe dat de Rekenkamer erop heeft gewezen dat het om heel veel geld gaat, en dat het heel belangrijk is om aan de voorkant aan te geven wat de na te streven doelen zijn, ook om te kunnen meten of die gehaald worden. Zij schetst de activiteiten die plaatsvinden in dit verband en verwacht dat het iets langer zal duren dan in februari van dit jaar gedacht.

2390 De PvdA vroeg hoe het in Utrecht gaat. De basisscholen zijn via het PO-scholenbestuur allemaal aangehaakt. Zij wisselen intensief uit. Bij de VO-scholen is het college in gesprek met enkele besturen. Het college zorgt ervoor dat iedereen goed op de hoogte is.

De wethouder vindt het goed om scherp te blijven over dit behoorlijk grote bedrag voor gelijke kansen in het onderwijs voor de PO- en VO-scholen: 5,7 miljard in heel Nederland en voor de gemeenten 300 miljoen. Het overgrote deel van het geld gaat naar de scholen. De wethouder realiseert zich ook goed te moeten kijken naar wat de gemeente kan bijdragen aan wat de school niet kan. Zij kijkt dan ook vooral naar

het voeren van de regie op de samenwerking tussen Onderwijs en de Zorg waaraan is gerefereerd en naar hoe dit met elkaar te delen en dat scholen onderling goed van elkaar kunnen leren.

2400

De wethouder bevestigt dat de werkgroep de coördinerende functie heeft. Daar vindt een goede uitwisseling plaats.

De fractie van de PvdA vroeg naar de korting die de gemeente een aantal jaren geleden meemaakte vanuit het Rijk op de onderwijsachterstandengelden, waar berekend is wie in Nederland daarvoor het meest in aanmerking komt. Nu blijkt dat heel veel geld meer nodig is, ziet zij als een soort van bewijs dat dat destijds ook het geval was. De wethouder is heel blij dat het Rijk op deze manier dit erkent. Zij voegt eraan toe dat het inderdaad maar voor 2,5 jaar is. Zij zal niet rusten totdat dit uiteindelijk structureel gemaakt wordt. Daaraan wordt hard gewerkt.

2410

Mevrouw Assen sprak ook over de voorschoolse educatie. De wethouder bevestigt recentelijk oud-medewerkers van spelonderwijs te hebben ontvangen. Dat was een belangrijk gesprek. Zij heeft in dat gesprek gezegd dit te bespreken met de aanbieders van de Voorschool. Er zijn ook onderwerpen die over de arbeidsverhoudingen gaan, waar het niet heel eenvoudig is voor haar als wethouder Onderwijs. Dit zijn wel zaken die aan de orde gesteld worden. Zij zal hieraan aandacht besteden in de reguliere voortgangsbrief.

Mevrouw Assen (PvdA) was geschrokken van de resultaten. Zij zoekt daarom naar wat de gemeente meer kan doen. Zij hoopt dat de wethouder ook daarover iets kan zeggen.

2420

Wethouder Klein vindt dit absoluut een heel belangrijk onderwerp. Wanneer zij de vragen ziet die nog beantwoord moeten worden, vindt zij het beter het antwoord te geven in de brief die ze heeft toegezegd en over de informatie over de Voorschool in het bijzonder. Zij vervolgt haar beantwoording.

De fractie van GroenLinks vroeg de bevestiging van de wethouder dat ook het Rijk heeft gezegd dat dit bedrag ongelijk geïnvesteerd zal worden. Hoe dat gedaan gaat worden, moet nog blijken. De wethouder deelt deze insteek. Te zien is dat de corona-pandemie bekende problemen extra heeft aangezet. In die zin gaat het niet om nieuwe dingen, maar ze zijn wel verergerd. Zij zal de ogen niet sluiten voor andere kinderen. Zij zal ervoor kiezen niet overal hetzelfde bedrag naar toe te laten gaan en aan te sluiten bij de behoefte. Uiteraard kijkt zij ook naar het geheel.

2430

De fractie van GroenLinks stelde ook vragen naar de brede brugklas. Dat is een belangrijke ontwikkeling. Die zit ook in het derde punt over het soepeler maken van de overgangen. Dat is te realiseren door de brede brugklas, ook met onder meer een HAVO-kansklas. Dat zijn manieren om niet de knip te leggen op 11 jaar. In Utrecht doen 15 van de 18 VO-scholen een dergelijk heterogeen aanbod, zodat niet alleen dezelfde adviezen in één klas zitten. De wethouder denkt dat het belangrijk is om gezamenlijk te blijven kijken naar hoe zich dat ontwikkelt en vooral naar ook hoe ouders daar tegenover staan. Daarover vindt de wethouder het belangrijk het gesprek met elkaar te voeren; zodat de toegevoegde waarde daarvan ingezien wordt.

2440

De fractie van GroenLinks vroeg naar de onderwijsassistenten. Enkele fracties sloten zich daarbij aan. Het college zei dat het beter is het langjarig geld te gebruiken. Wanneer mensen nu collectief aangemeld worden, geven scholen aan dat dat onprettig is in verband met toekomstperspectief. Dat neemt niet weg dat de onderwijsassistenten een hele belangrijke rol hebben. Zij denkt ook dat zeker met het lerarentekort af en

toe strakker te kijken is naar wat de leraren ook echt zelf doen en naar wat de onderwijsassistenten kunnen doen. In die zin zal dit terugkomen in het onderwerp.

2450 **Mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) kan zich voorstellen dat het nodig is dat de gemeente de brede brugklas meer stimuleert. Ze noemt in dit verband ook huisvesting. Zij vraagt of de gemeente daarin extra stappen kan zetten. Zij vindt het ook goed om na te gaan, hoe ouders te stimuleren zijn. Dat zit wat haar betreft ook in randvoorwaarden.

Zij begrijpt dat er geen structureel geld is voor onderwijsassistenten. Tegelijkertijd is de kans dat er meer geld komt voor haar aannemelijk gezien de grote tekorten. De vraag naar personeel blijft. Wat haar betreft is dit een goede investering.

2460 **Wethouder Klein** gaat in op het eerste punt. Zij benadrukt dat 15 van de 18 scholen veel is. In dat opzicht heeft het college niet te klagen over een eenzijdig aanbod. De wethouder gaat in dit licht in op de te verwachten ontwikkelingen in het onderwijs. Op de tweede vraag die gesteld werd, deed het college een voorstel. De raad reageerde daarop. De wethouder weet niet of dit nog in een afzonderlijke commissie zal worden behandeld. De reden waarom dit niet is voorgesteld vanuit pakket 3 is omdat het college denkt dat dit stukje niet voor de lange termijn is. Daarop is geantwoord dat er nog andere manieren zijn die beter aansluiten. De wethouder sluit zich bij dat antwoord aan.

2470 De fractie van GroenLinks benadrukte het belang van aandacht aan ook de emotionele en sociale ontwikkeling van kinderen. Daarmee is het college het eens. Partners die daarin een rol spelen zouden daarin een belangrijke plek moeten kunnen nemen. De vraag werd ook gesteld hoe de samenwerking is met de universiteit. De wethouder zet uiteen dat de universiteit een belangrijke partner is ook in de Utrechtse Onderwijsagenda. Zij refereert aan haar desbetreffende antwoord over de rol van studenten in de klas. De universiteit speelde ook een rol in de manier van lesgeven in de lock down.

De wethouder gaat in op de vragen van de SP. Zij deelt de perceptie dat veel nog onduidelijk is en herhaalt al gegeven informatie. In de periode van onduidelijkheid blijft de gemeente haar inbreng leveren.

2480 De wethouder merkt op dat al veel aandacht is uitgegaan naar de devices en het internet die leerlingen nodig hebben. De wethouder heeft aan de VO-scholen gevraagd naar hoe het zit. Zij geven aan dat hun leerlingen wifi hebben en ook laptops. Als sprake is van dat dat niet het geval is, kunnen de gemeente en de scholen het gezamenlijk oplossen.

De heer Boudens vroeg ook hoe de situatie van thuis goed mee te nemen. De wethouder ging eerder al de samenwerking aan met haar collega Voortman op het gebied van het oplossen van schulden. Ook op het gebied van de devices werkten beide wethouders vanuit Werk & Inkomen en Onderwijs samen.

De fractie van Student & Starter ging in op de samenwerking. De wethouder bevestigt het belang ervan. Zij bevestigt dat Utrecht een belangrijke rol heeft in het aanbieden van een rustige werkplek. Daarbij vindt de wethouder het van belang om na te gaan welke kinderen daarbij extra belangen hebben. Deze wethouder acteert daarop samen met haar collega Voortman.

2490 Zij verwijst naar haar collega Diepeveen als het gaat om het punt over het lerarentekort in combinatie met Wonen. Zij blijft daarvoor bijna wekelijks aandacht vragen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de wethouder in haar overleg met haar collega aandacht besteedt aan gelabeld wonen. In dit geval gelabeld voor leraren.

Wethouder Klein noemt de groep waar specifiek hiervoor voorrang is en deelt mee dat de leraren daarin zitting hebben. In die zin zijn de woningen gelabeld.

De fractie van de VVD gaf duidelijk aan dat scholen een hele belangrijke rol spelen in het Nationale Programma Onderwijs. De wethouder kan dat beamen. Daarbij is gezegd vanuit de gemeente dat het college zal helpen door mensen met elkaar in contact te brengen. Die kennisdeling is heel belangrijk. Te zien is dat iedereen met dezelfde problemen wordt geconfronteerd en daarvoor oplossingen zoekt.

Het is aan OCW om het geld goed te verdelen. Daarin hebben de scholen en ook de gemeente aandacht voor alle kinderen. Ook uit de schoolscan zullen de feiten met betrekking tot achterstanden duidelijk blijken. De wethouder verzekert dat de aandacht voor de leerlingen die het nodig hebben, zal worden meegenomen.

Mevrouw Meering (VVD) vraagt of het college geld uitgetrokken heeft voor het aanpakken van onderwijsachterstanden. Zij vraagt of daarvoor een nieuw potje is gekomen of dat het college op het geld leunt dat de gemeente van het kabinet krijgt.

Wethouder Klein zet uiteen dat het college zijn reguliere programma's heeft. Die gaan ook over het lerarentekort, ook over onderwijsachterstanden. Die blijven simpel in deze context. Het is de bedoeling het geld op een effectieve manier te gaan besteden. In dit opzicht zijn er geen nieuwe zaken aan de orde.

De wethouder benadrukt dat het van groot belang is ook de thuissituatie van de leerlingen goed in de gaten te houden.

De betrokken bestuurders hebben sinds de corona-uitbraak corona-overleggen gevoerd naast het overleg in het kader van de Onderwijsagenda. Dat is destijds ook uitgebreid met ook de kernpartners maar ook de partners vanuit Jeugd. Juist om ervoor te zorgen dat dat goed samengaat.

Het is voortdurend mogelijk om je aan te sluiten bij het Stadsnetwerk. De wethouder roept daartoe op.

De laatste vraag van de fractie van het CDA ging over of gekeken wordt welke behoefte bij scholen bestaat en wat nog meer nodig is; dit in het kader van de werkgroep van de Utrechtse Onderwijsagenda. Het gaat dan om het type ondersteuning.

De heer Kos (CDA) las in de raadsbrief dat vooral kleine schoolbesturen nagaan wat te doen is in de aanloop naar het gemeenteprogramma binnen de reguliere begroting van de gemeente.

Wethouder Klein stelt in het vooruitzicht daarop specifiek te zullen ingaan in de brief die zij heeft toegezegd voor het derde kwartaal.

De fractie van D66 vroeg specifiek naar de ouderbetrokkenheid. In dit verband noemt de wethouder twee begrippen: ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Die betrokkenheid gaat over ouders die betrokken zijn bij het onderwijs en het welzijn van hun kind. De ouderparticipatie betreft de betrokkenheid bij de school, voorlezen, deelname in de medezeggenschapsraad. Beide stonden een beetje onder druk in de afgelopen tijd. Er zijn zeker ook positieve dingen te melden: dat ouders meer zijn gaan waarderen wat er in de les gebeurt. Te zien is dat niet elke periode dezelfde is als het gaat om de betrokkenheid van ouders. Zij vindt het een hele goede suggestie om dit te proberen en dat bijvoorbeeld ook het nieuwe schooljaar een mooie aanleiding kan zijn om dat extra te proberen. In dit verband noemt de wethouder ook de Voorleesexpress. Het is bewezen effectief en heel erg leuk, om samen met kinderen te lezen.

De fractie van D66 vroeg ook naar het Speciaal Onderwijs. Daar geldt dat er verschillen zijn in opzet. Uiteindelijk komt het erop neer dat zowel het reguliere als het Speciaal Onderwijs met veel problemen te maken hebben. De protocollen waren overal dezelfde. De wethouder erkent dat het houden van afstand in het speciaal onderwijs bijzonder lastig is. De wethouder vindt het mooi te melden dat het Speciaal Onderwijs ook het Stadsnetwerk heeft gevonden en met vergelijkbare vragen komt. Het zijn de taalmaatjes of de hulp bij het huiswerk die daar heel relevant zijn. De wethouder overweegt dat het belangrijk is om te noemen dat het helder krijgen van de hulpvraag vanuit het onderwijs, soms sneller kan zo dat ook sneller te matchen is.

2550 Er wordt ook gewerkt aan een soort overzicht zodat dit eenvoudiger kan. Voor het Speciaal Onderwijs gelden de voordelen dat het reizen wegviel waardoor de leerlingen de extra prikkels niet kregen en ook de reistijd niet. Dat neemt niet weg dat het voor alle kinderen fijn zal zijn wanneer het fysieke onderwijs weer vol op gang is. **De heer Boudens** (SP) vraagt of de wethouder inzicht heeft op leerachterstanden in het Speciaal Onderwijs als gevolg van corona.

Wethouder Klein antwoordt dat die achterstanden zijn opgelopen door alle kinderen. Dan zijn er kinderen die het gemakkelijker inhalen en andere kinderen hebben het daarmee moeilijker. Voorop staat dat het altijd belangrijk is niet de kinderen de indruk te geven dat zij tekortschieten. Iedereen doet wat het kan. Dat geldt voor alle vormen van onderwijs.

2560 De wethouder vervolgt haar beantwoording met verder in te gaan op de fractie van D66 over de lokale plannen die belangrijk zijn in de langetermijnvisie. Het college denkt er aan deze zomer vooral in te zetten op Sport, Welzijn en Cultuur. Zij komt daarop terug naar de raad zodra zij daarover meer kan zeggen. Zij verwacht dat te doen in de reguliere coronabrieven. Richting de fractie van de ChristenUnie zet de wethouder uiteen dat niet altijd het cognitieve is dat in de zomerscholen van alles weer oplost, maar zonder met zo'n zomerschool in de zomervakantie, wordt de overstap naar de start op school in het nieuwe schooljaar vergemakkelijkt. Daar heeft het effect. De zomerschool heeft ook effect op de verbreding van de horizon van de kinderen en op de verbreding van talentontwikkeling. De wethouder komt daarop terug. De gemeente wil de regie pakken en de raad de voortgang laten zien zo dat de raad daarop kan reageren.

2570 De fractie van D66 vroeg aandacht voor de overgang van basisschool naar middelbare school. Momenteel wordt kansrijk geadviseerd met extra en langer aandacht. De wethouder adstrueert het belang van het Stadsnetwerk. De wethouder is het zeer eens met de ChristenUnie dat niet alles werkt en niet altijd. Zo gaat het ook in het gemeentelijke. En dit is ook op landelijk niveau te zien. De punten die mevrouw Streefland noemde zijn relevant om in te brengen. De wethouder zal dat ook zeker doen. Vooral van belang is ook naar lange termijn te blijven kijken.

2580 Zodra de wethouder iets weet over de verdeling van de middelen, zal zij dat de raad laten weten. Zij zal zich inspannen om ervoor te zorgen dat alle scholen hun plan indienen. De middelen worden om een reden beschikbaar gesteld. Zij verwacht niet dat er scholen zijn die zeggen er geen belang bij te hebben. Als het gaat om menskracht wil de gemeente helpen om in de gezamenlijkheid met de werkgroep van de Utrechtse Onderwijs Agenda het nodige te doen.

De fractie van DENK vroeg meer beeld bij de middelen. De wethouder kan dat onderstrepen. Dat geldt voor alle bestuurders.

2590 Zij blijft staan op het standpunt dat het goed is te kijken hoe op een goede manier de mobiliteit te organiseren is, als het gaat om het faciliteren van leerkrachten om ze vast te houden voor Utrecht. Hierover worden gesprekken gevoerd met scholen. De wethouder vermoedt dat de wethouder mobiliteit daarover updates kan geven. Hiermee beëindigt zij haar beantwoording.

De voorzitter vraagt of er gemiste vragen zijn.

De heer Saiah (D66) vraagt of de punten die niet benoemd zijn automatisch terug zullen komen in de toegezegde brief. Dan zal hij ze niet zien als gemiste vraag.

2600 **Mevrouw Assen** (PvdA) sluit zich daarbij aan

Wethouder Klein doet de suggestie ze kort te noemen zodat het helder is voor de toezegging. Zij zal zorgen dat ze dan meegenomen worden.

De heer Saiah (D66) noemt in dit verband zijn technische checkvraag over maatwerk voor het kind. En de wijze waarop de druk bij ouders/kinderen/leraren is weg te nemen. En de aansluiting tussen onderwijs en de zorg.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de wethouder ingegaan is op de prestatie indicatoren in de programmabegroting. Zij had gevraagd hoe te meten of al die lokale plannen effectief zijn. Zij had gevraagd naar de High Dosage Tutoring van Bo Pauille. Hoe hij aangehaakt is en of scholen meedoen.

2610 Zij had gevraagd of corona ervoor heeft gezorgd dat de kansengelijkheid en de inzet van de middelen voor onderwijsachterstanden bestrijding hoog op de prioriteitenlijst is gezet en of de raad dat in de Voorjaarsnota zal terugzien. En het aanbod voor kinderen vanaf 2 jaar, naar aanleiding van de aangenomen motie. Zij gaat er vanuit dat dit ook in de brief opgenomen wordt.

De voorzitter vraagt de wethouder of deze zaken in de brief mee te nemen zijn.

2620 **Wethouder Klein** antwoordt dat zij gezegd heeft dat wat over de Voorschool gaat, in de brief over de Voorschool terecht zal komen. Dat is een andere brief. Dat is de reguliere voortgangsbrief over de Voorschoolse Educatie.

Zij heeft gereageerd op de kansengelijkheid, corona en de korting die de gemeente kreeg op de onderwijsachterstandsmiddelen. Dit geldt is wel nodig. De verwachting is dat dit op een andere manier vanuit het Rijk gefinancierd gaat worden.

Zij zal in de brief ingaan op de andere punten. Dat geldt ook voor de punten die de heer Saiah maakte.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen.

De wethouder zal

- 2630
- In Q3 de raad informeren over de uitkomsten van het onderzoek van de universiteit Utrecht naar de effecten van de manier van lesgeven in de lock down.
 - In deze brief zal ze ook terugkomen op hoe de gemeente weet hoe de ontwikkeling van leerlingen gaat en hoe de gemeente daarop kan acteren.

De heer Kos (CDA) zet uiteen dat in een van de raadsbrieven of in de beantwoording van de schriftelijke vragen hij las dat de gemeente in overleg is met de schoolbesturen om ook op dit moment na te gaan wat zij voor hen kunnen betekenen bin-

nen de huidige begroting. Hij las bovendien dat vooral ging om kleine schoolbesturen omdat de grote schoolbesturen daarmee zelf aan de slag zijn gegaan. Hij vroeg wat daarvoor gedaan wordt en of het lukt. Hij wordt daar graag over geïnformeerd.

2640 **De voorzitter** besluit dat ook dat punt meegenomen wordt in de brief.

Zij vervolgt met de recapitulatie van de toezeggingen:

- De raad in Q3 de voortgangsrapportage Utrecht Leert toezenden
- In de reguliere voortgangsbrief Voorschoolse Educatie in mei/juni terugkomen bij de commissie over de zorg van werknemers over de kwaliteit.
- De vragen van D66 en de PvdA beantwoorden zoals die zijn opgenomen in deze notulen.

De voorzitter verneemt desgevraagd dat deze brief in het tweede kwartaal naar de raad zal komen.

2650 Zij licht toe dat dit onderwerp niet automatisch in de raad zal komen. Zij vraagt of bespreking voor de agenderende partijen naar wens was en verneemt daarop de bevestiging.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt mee een raadsagendering te overwegen.

Zij wilde dat laten afhangen van de brief. Maar de brief komt in het tweede kwartaal.

Zij zal zich beraden en overleggen met de agenderende fracties.

De voorzitter neemt daarvan nota.

Zij rondt hiermee de bespreking van dit agendapunt af en sluit vervolgens de vergadering om 18.22 uur.

2660

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Openbare Orde en Veiligheid

Burgemeester

Raadsvoorstel Wijziging Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, partiële herziening 2021

- 2670
- De burgemeester zal in de aanloop naar de, voor de zomer naar de raad te sturen, Nota over Ondernijning het voorstel op het hebben van een cashgeldlimiet in de openbare ruimte op zijn merites beoordelen (Q2).
 - De burgemeester zal in 'de strekt ter vervanging' tot wijziging van de APV, het opgenomen verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties (beslispunt 'd') schrappen omdat de wettelijke basis in 'Den Haag' nog niet geregeld is. Verder overweegt de burgemeester om in de 'strect ter vervanging' een voorstel te doen met betrekking tot beslispunt 'b', de 48-uurstermijn voor kennisgeving m.b.t. manifestaties, en wel in die zin om hier voorlopig een termijn aan te verbinden van één jaar gevolgd door een evaluatie. Tenslotte zal de burgemeester bekijken of het begrip 'dierenweides' kan worden aangemerkt als onderdeel uitmakend van de 'openbare ruimte'.
- 2680

Personeel en Organisatie

Wethouder Voortman

Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek: 'Zo sterk als de zwakste schakel. Een onderzoek naar de informatieveiligheid in de gemeente Utrecht'

- 2690
- Wethouder Voortman zegt toe om de raad uiterlijk 1 juli 2021 een plan van aanpak ter verbetering van de informatiebeveiliging toe te sturen. In het plan van aanpak besteedt het college aandacht aan de volgende onderwerpen: hoe de gemeente middels benchmarks zich vergelijkt met gemeenten en bedrijven; de financiële consequenties van het voorzien van alle medewerkers van (beter) beveiligde apparaten; de mogelijkheid van het verplicht stellen van een wachtwoordmanager; het maandelijks of tweemaandelijks organiseren van cursussen over informatiebeveiliging; het aanbieden van informatiebeveiliging-BHV-cursussen en de mogelijkheid van informatiebeveiliging-*buddies*; het plan voor een betere beveiliging van het thuiswerken;
 - Wethouder Voortman zegt toe om de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 een *roadmap* met nadere informatie over de verbeteringen van de informatiebeveiliging te sturen. In de *roadmap* neemt het college onder meer aandacht aan: een meerjarig plan waarin helder verwoord staat wie, wat en wanneer onderneemt inzake een betere informatiebeveiliging.
- 2700

2710

Financiën

Wethouder Klein

Raadsvoorstel Zienswijze meerjarenbegroting BghU

De wethouder zegt toe in Q3 2021 terug te komen middels een raadsbrief op de automatische kwijtscheldingen door de BGHU in brede zin (o.a. n.a.v. advies ombudsman). NB: Indien er sprake is van relevante ontwikkelingen komt de wethouder in deze brief ook terug op andere aanbevelingen die in de commissiebehandeling van 29 april door de raadsleden zijn gedaan (o.a. omtrent aanbesteding ICT-systeem en ontwikkeling kosten n.a.v. no cure no pay).

2720

Onderwijs

Wethouder Klein

Onderwijsachterstanden als gevolg van Corona

- Het college informeert de raad in het 3^e kwartaal van 2021 over de uitkomsten van onderzoek dat de Universiteit Utrecht in opdracht doet naar de effecten van de manier van lesgeven in de lockdown. In deze brief komt ze ook terug op hoe de gemeente weet hoe de ontwikkeling van leerlingen gaat en hoe we als gemeente daarop kunnen acteren. Naar aanleiding van de gesprekken die de gemeente met kleinere schoolbesturen voert over de wenselijkheid van ondersteuning van de gemeente (antwoorden op SV 2021-95), gaat het college in de brief ook in op wat voor hen wordt gedaan en of dit lukt.
- De raad ontvangt in het 3^e kwartaal van 2021 de voortgangsrapportage Utrecht Leert!
- In de reguliere voortgangsbrief Voorschoolse Educatie (die in mei/juni 2021 komt), komt het college terug op de zorgen van werknemers in de Voorschoolse educatie ten aanzien van de kwaliteit.
- In het 2^e kwartaal van 2021 komt het college in een brief terug op de vragen van D66 en PvdA over 1) het maatwerk voor kinderen 2) het weghalen van druk bij ouders en kinderen 3) de aansluiting PO-VO 4) hoe we meten of alle lokale plannen effectief zijn en 5) hoe dhr. Bo Paulle (onderzoeker) is aangehaakt.

2730

2740